

ਸਾਲ: 03 - ਅੰਕ: 27- ਜੂਨ 2025



ਸਰਵ ਸਹਿਕਾਰ, ਸਰਵ ਸਾਕਾਰ

ਸਹਿਕਾਰ ਉਦਯ



ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਪੈਕਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ

12 ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ: ਗੋਡਿਆਂ ਭਾਰ
ਆਇਆ ਪਾਕਿਸਤਾਨ

18 ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਤ
ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਮੋਦੀ

ਸਰਵ ਸਹਿਕਾਰ, ਸਰਵ ਸਾਕਾਰ

ਸਹਿਕਾਰ ਉਦਯ

ਸਾਲ: 03 - ਅੰਕ: 27- ਜੂਨ 2025

ਸੰਪਾਦਕੀ ਬੋਰਡ

(ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ)

ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ੁਕਲਾ

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਰੋਹਿਤ ਕੁਮਾਰ

ਸਹਾਇਕ ਸੰਪਾਦਕੀ

ਅੰਕ ਅੰਜਲੀਦੀਪ

ਮੈਂਬਰ

ਮਾਧਵੀ ਐਮ.ਵਿਪਰਦਾਸ

ਵਿਵੇਕ ਸਕਸੈਨਾ

ਹਿਤੋਂਦਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ

ਰਾਜਿਦ ਆਲਮ

ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਸਹਿਕਾਰ ਉਦਯ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕੋਈ ਸੁਝਾਅ, ਫੀਡਬੈਕ ਜਾਂ ਲੇਖ ਹਨ, ਤਾਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਇੱਥੇ ਈਮੇਲ ਕਰੋ:

sahkaruday@iffco.in

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ 'ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਸੰਪਾਦਕੀ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸੰਯੁਕਤ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਇਫਕੋ ਸਦਨ, ਸੀ-1, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੋਂਦਰ, ਸਾਕੇਤ ਪਲੇਸ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ 110017

ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਤੱਕ ਇੱਥੇ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।



iffco.coop



IFFCO_PR

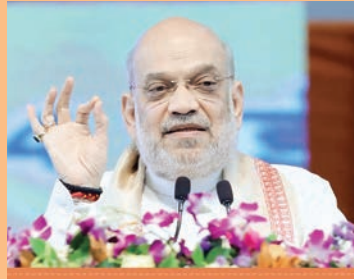


iffco_coop



ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ: ਇੰਡੀਅਨ ਫਾਰਮਰਜ਼ ਫਰਟੀਲਾਈਜ਼ਰ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਲਿਮਿਟੇਡ

ਪ੍ਰਿੰਟਰ: ਬੀ 81, ਸੈਕਟਰ 80, ਨੋਇਡਾ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ - 201305



ਕਵਰ ਸਟੋਰੀ

ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਪੈਕਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ

ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਰਾਹੀਂ ਪੇਂਡੂ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਧਾਉਣ ਲਈ, ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਮੰਨੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ (ਪੈਕਸ) ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪੇਜ 06

ਪੇਜ 12

ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ: ਗੋਡਿਆਂ ਭਾਰ ਆਇਆ ਪਾਕਿਸਤਾਨ



ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਪਹਿਲਗਾਮ ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬਤ ਜਵਾਬ ਵਜੋਂ, ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਰਾਹੀਂ, ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਕਸ਼ਮੀਰ (ਪੀਓਕੇ) ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਅੱਤਵਾਦੀ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਸਗੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ 11 ਏਅਰਬੇਸਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਗੋਡਿਆਂ ਭਾਰ ਲੈ ਆਂਦਾ ਹੈ।

ਪੇਜ 22

ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਘਰ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕੋਈ ਅਸੁਵਿਧਾ

ਪੇਜ 23

ਸਮਾਜਕ-ਆਰਥਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਇੰਜਣ ਹਨ ਸਹਿਕਾਰੀ

ਪੇਜ 24

ਇਫਕੋ ਨੇ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ ਨੈਨੋ ਜ਼ਿੰਕ ਅਤੇ ਨੈਨੋ ਕਾਪਰ

ਪੇਜ 27

ਰਾਸ਼ਟਰੀ-ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਕਾਰਤਾ ਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ

ਪੇਜ 14

ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ ਸਰਕਾਰ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਦਿਖਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕਿੰਨੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਹਰ ਕਦਮ 'ਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਵਧਣ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਸਿਰਫ ਪੀਓਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ



ਪੇਜ 16

ਭਾਰਤ ਸਾਲ 2036 ਦੀਆਂ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਲਈ ਤਿਆਰ

ਪੇਜ 20



ਗਰੀਬ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੀ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਗੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ

ਪੈਕਸ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਨਾਲ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇਗੀ ਸਹਿਕਾਰਤਾ

ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕੋਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ (ਪੈਕਸ) ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਉੱਚ ਤਰਜੀਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਖੇਤਰ ਦੀ ਹੇਠਲੀ ਇਕਾਈ ਪੈਕਸ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਪੈਕਸ ਤੱਕ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਡਲ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਕੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ, ਜਿਸਨੂੰ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਅਪਣਾਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੈਕਸ ਦੀਆਂ ਵਪਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਅੱਜ, ਜਦੋਂ ‘ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਸਾਲ 2025’ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕੋਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ (ਪੈਕਸ) ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਫੈਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਹੁਣ ਪੇਂਡੂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ‘ਸਹਿਕਾਰ ਤੋਂ ਸਮ੍ਰਿੱਧੀ’ ਦੇ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰੱਥ ਹਨ।

ਪੈਕਸ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ, ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਪੈਕਸ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁ-ਮੰਤਵੀ ਬਣਾਉਣ ਵੱਲ ਠੋਸ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਲਗਭਗ 63,000 ਪੈਕਸ ਦਾ ਕੰਪਿਊਟਰੀਕਰਨ ਅੰਤਿਮ ਪੜਾਅ ‘ਤੇ ਹੈ। ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਵਜੋਂ, ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ‘ਵਿਸ਼ਵ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਵਿਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਅਨਾਜ ਭੰਡਾਰਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ’ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੈਕਸ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਗੋਦਾਮ, ਕਸਟਮ ਹਾਇਰਿੰਗ ਸੈਂਟਰ, ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਯੂਨਿਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਪੈਕਸ ਸਿਰਫ਼ ਕਰਜ਼ਾ ਵੰਡ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਗੋਦਾਮ ਸੰਚਾਲਨ, ਡੋਅਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ, ਬੀਜ ਵੰਡ ਅਤੇ ਈ-ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਵਰਗੇ ਕਈ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਪੇਂਡੂ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਊਰਜਾ ਵੀ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪੈਕਸ ਅੱਜ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪੇਂਡੂ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਮੌਸਮੀ ਬੇਰੋਜ਼ਗਾਰੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਮੀ ਆਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਲਗਭਗ 13 ਕਰੋੜ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਹੋਣਗੇ। ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਮਾਜਿਕ ਸਦਭਾਵਨਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪੈਕਸ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੇ ਇਹ ਸੁਧਾਰ ਭਾਰਤੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕਤਾ, ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਨਾਲ ਜੋੜ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੋਰ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਇਸ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਪੇਂਡੂ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦੇ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਵਾਹਕ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਣਗੀਆਂ।

‘ਸਹਿਕਾਰ ਉਦਯ’ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਦੇ ਇਸ ਅੰਕ ਵਿੱਚ, ‘ਪੈਕਸ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਨਾਲ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇਗੀ ਸਹਿਕਾਰਤਾ’ ਵਿਸ਼ੇ ‘ਤੇ ਦਿਲਚਸਪ ਲੇਖਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਹੋਰ ਉਪਯੋਗੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅੰਕ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਉਪਯੋਗੀ, ਪ੍ਰੇਰਨਾਦਾਇਕ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪੰਨਵਾਦ, ਜੈ ਸਹਿਕਾਰ



ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਵਾਅਦਾ ਹੈ- ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੀਤੀਆਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜੋ ਫੈਸਲੇ ਅਸੀਂ ਲੈ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਭਵਿੱਖ ਲਿਖਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ



ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਗਰੀਬਾਂ, ਵਾਂਝਿਆਂ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਰ ਨਾ-ਗਰਿਕ ਨੂੰ ਮੁੱਢਲੀ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ

ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ



ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਅਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਨਵੀਆਂ ਉਚਾਈਆਂ ਨੂੰ ਛੂਹ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਲਈ ਨੇੜਲੇ ਏਜੰਸੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਐਨਸੀਡੀਸੀ ਭਾਰਤ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪੈਕਸ, ਡੇਅਰੀ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਕਈ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਰਲੀਧਰ ਮੋਹੋਲ,
ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ



ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਰਥਿਕ ਲਾਭ ਮਿਲੇ।

ਸ਼੍ਰੀ ਦਿਲੀਪ ਸੰਘਾਨੀ
ਚੇਅਰਮੈਨ, ਐਨਸੀਯੂਆਈ ਅਤੇ
ਇਫਕੋ



ਇਫਕੋ ਨੈੱਟੋ ਯੂਰੀਆ ਪਲੱਸ ਅਤੇ ਨੈੱਟੋ ਡੀਏਪੀ ਵਰਗੀਆਂ ਨੈੱਟੋ ਖਾਦਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਖਾਦਾਂ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਵਧਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਬਲਕਿ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਵੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਡਾ. ਉਦਯ ਸ਼ੰਕਰ ਅਵਸਥੀ,
ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਤੇ ਸੀਈਓ, ਇਫਕੋ



ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਪੇਂਡੂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰਤਾ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਤਕਨੀਕੀ ਨਵੀਨਤਾ, ਵਿੱਤੀ ਸਮਾਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੱਕ ਸਿੱਧੀ ਪਹੁੰਚ ਵਰਗੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਪਛਾਣ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰਾਲਾ,
ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ



ਸਾਲ 2024-25 ਦਾ ਤੀਜਾ ਐਡਵਾਂਸ ਅਨੁਮਾਨ

ਅਨਾਜ ਉਤਪਾਦਨ ਦਾ ਬਣਿਆ ਨਵਾਂ ਰਿਕਾਰਡ

➤ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਨਾਜ ਉਤਪਾਦਨ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 35.40 ਕਰੋੜ ਟਨ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਗਿਆ। ਝੋਨਾ, ਕਣਕ, ਮੱਕੀ, ਮੂੰਗਫਲੀ, ਸੋਇਆਬੀਨ ਨੇ ਤੋੜ ਦਿੱਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਰੇ ਰਿਕਾਰਡ

ਸਹਿਕਾਰ ਉਦਯੋਗ ਟੀਮ

ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕਿਸਾਨ-ਪੱਖੀ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਸਫਲ ਲਾਗੂਕਰਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਅਣਥੱਕ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਨਾਜ ਭੰਡਾਰ ਭਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਬਿਹਤਰ ਮਾਨਸੂਨ ਨੇ ਵੀ ਫਸਲ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ। ਫਸਲ ਸਾਲ 2024-25 ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਨਾਜ ਉਤਪਾਦਨ ਵਧ ਕੇ 35.40 ਕਰੋੜ ਟਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ 2023-24 ਵਿੱਚ 33.23 ਕਰੋੜ ਟਨ ਦੇ ਅਨਾਜ ਉਤਪਾਦਨ ਨਾਲੋਂ 2.17 ਕਰੋੜ ਟਨ ਜ਼ਿਆਦਾ (6.5% ਵਾਧਾ) ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਾਲ 2024-25 ਲਈ ਤੀਜਾ ਐਡਵਾਂਸ ਅਨੁਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਫਸਲ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਝੋਨਾ, ਕਣਕ, ਮੱਕੀ, ਮੂੰਗਫਲੀ, ਸੋਇਆਬੀਨ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਨੇ ਸਾਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋੜ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਝੋਨੇ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ 1490.74 ਲੱਖ ਟਨ (ਰਿਕਾਰਡ), ਕਣਕ 1175.07 ਲੱਖ ਟਨ (ਰਿਕਾਰਡ), ਮੱਕੀ 422.81 ਲੱਖ ਟਨ (ਰਿਕਾਰਡ), ਸ਼ੀ ਅੰਨ 180.15 ਲੱਖ ਟਨ, ਅਰਹਰ 35.61 ਲੱਖ ਟਨ ਅਤੇ ਛੋਲੇ 113.37 ਲੱਖ ਟਨ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੇਲ ਬੀਜ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ 426.09 ਲੱਖ ਟਨ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੂੰਗਫਲੀ 118.96 ਲੱਖ ਟਨ (ਰਿਕਾਰਡ), ਸੋਇਆਬੀਨ 151.80 ਲੱਖ ਟਨ (ਰਿਕਾਰਡ), ਰਾਈ-ਸਰ੍ਹੋਂ 126.06 ਲੱਖ ਟਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾਲਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ 252.38 ਲੱਖ ਟਨ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ 242.46 ਲੱਖ ਟਨ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਨਾਲੋਂ 9.92 ਲੱਖ ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਵੱਧ ਹੈ। ਦਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਮੂੰਗੀ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ 38.19 ਲੱਖ ਟਨ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ 31.03 ਲੱਖ ਟਨ ਨਾਲੋਂ 7.16 ਲੱਖ ਟਨ ਵੱਧ ਹੈ। ਅਰਹਰ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ 35.61 ਲੱਖ ਟਨ ਹੋਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ, ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ 34.17 ਲੱਖ ਟਨ ਨਾਲੋਂ 1.44 ਲੱਖ ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਵੱਧ ਹੈ।

ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਤਪਾਦਨ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਲਾਗਤ ਘਟਾ ਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਿਸਾਨ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ (ਕੇ.ਸੀ.ਸੀ.) ਰਾਹੀਂ ਘੱਟ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਡ੍ਰੌਪ-ਮੋਰ ਕ੍ਰੋਪ, ਮਸ਼ੀਨੀਕਰਨ ਯੋਜਨਾ, ਸਸਤੀ ਖਾਦ ਜਾਂ ਖਾਦ ਸਬਸਿਡੀ, ਜੋ ਕਿ 2 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਿਸਾਨ ਸਨਮਾਨ ਨਿਧੀ (ਪੀ.ਐਮ.-ਕਿਸਾਨ) ਵਰਗੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਕਾਰਨ ਅਨਾਜ ਉਤਪਾਦਨ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ

ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਾਲਾਂ ਅਤੇ ਤੇਲ ਬੀਜਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

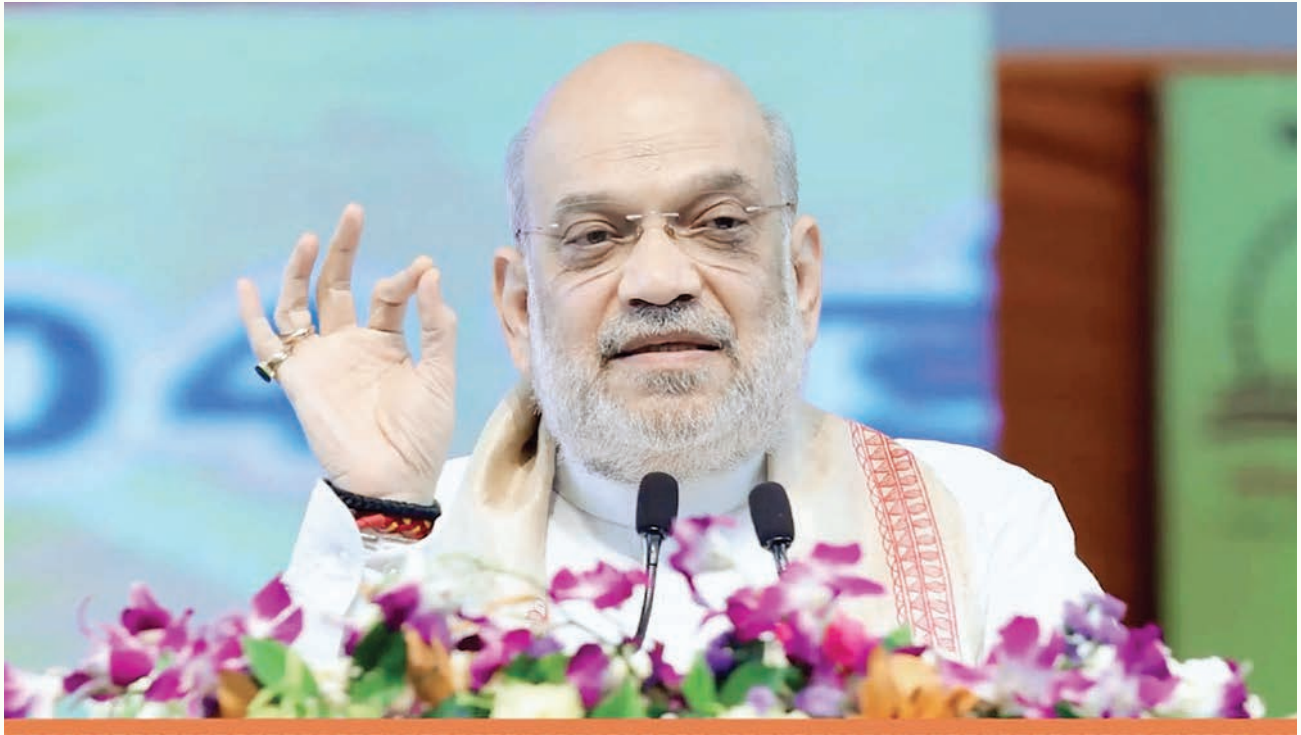
ਮੌਜੂਦਾ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਵੈਸ਼ਵਿਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਨਾਜ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਭੰਡਾਰ ਹੋਣ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਗੰਦਮ ਅਨਾਜ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਕੋਲ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਅਨਾਜ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਘਰੇਲੂ ਵਸਤੂ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹਿੰਗਾਈ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਯਾਤ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਿਰਯਾਤ ਨਾਲ ਵੈਸ਼ਵਿਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਸਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ।

ਖਰੀਫ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਵਧਿਆ ਐਮਐਸਪੀ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਆਰਥਿਕ ਮਾ-ਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੈਬਨਿਟ ਕਮੇਟੀ ਨੇ 2025-26 ਦੇ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਸੀਜ਼ਨ ਲਈ 14 ਖਰੀਫ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ (ਐਮਐਸਪੀ) ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਲਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਕੀਮਤ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਐਮਐਸਪੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਖਰੀਫ ਸੀਜ਼ਨ ਦੀ ਮੁੱਖ ਫਸਲ, ਝੋਨੇ ਦਾ ਐਮਐਸਪੀ 2389 ਰੁਪਏ (ਏ ਗ੍ਰੇਡ) ਅਤੇ 2369 ਰੁਪਏ (ਆਮ) ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਐਮਐਸਪੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਧਾ ਰਾਮਤਿਲ (820 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ) ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਗੀ (596 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ), ਕਪਾਹ (589 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ) ਅਤੇ ਤਿਲ (579 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ) ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਐਮਐਸਪੀ

ਅਨਾਜ	ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ (ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ)	
	ਸਾਲ 2025-26	ਸਾਲ 2024-25
ਝੋਨਾ (ਗ੍ਰੇਡ ਏ)	2389	2320
ਝੋਨਾ (ਆਮ)	2369	2300
ਮੱਕੀ	2400	2225
ਅਰਹਰ	8000	7550
ਮੂੰਗ	8768	8682
ਉੜਦ	7800	7400
ਜਵਾਰ (ਹਾਈਬ੍ਰਿਡ)	3699	3371
ਜਵਾਰ (ਮਾਲਦੰਡੀ)	3749	3421
ਬਾਜਰਾ	2775	2625
ਰਾਗੀ	4886	4290
ਮੂੰਗਫਲੀ	7263	6783
ਸੁਰਜਮੁਖੀ ਦੇ ਬੀਜ	7721	7280
ਸੋਇਆਬੀਨ (ਪੀਲਾ)	5328	4892



ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਪੈਕਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ

ਸਹਿਕਾਰ ਉਦਯੋਗ ਟੀਮ

ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਰਾਹੀਂ ਪੇਂਡੂ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਮੰਨੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ (ਪੈਕਸ) ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਹਿਤ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਪੈਕਸ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੈਕਸ ਦਾ ਕੰਪਿਊਟਰੀਕਰਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕਦੇ ਹੋਏ, ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਪੈਕਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤੇ

- ➔ ਲਿਕਵੀਡੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਗਏ ਪੈਕਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਪੈਕਸ ਲਈ ਆਵੇਗੀ ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ: ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ
- ➔ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰਾਲਾ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗਾ ਐਡਵਾਈਜਰੀ
- ➔ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਪੈਕਸ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ
- ➔ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਪੈਕਸ ਦਾ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਰੱਦ ਕਰੇਗਾ ਬਣਾਏ ਜਾਣਗੇ ਨਵੇਂ ਪੈਕਸ

ਜਾਣਗੇ। ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ

ਜਲਦੀ ਹੀ ਲਿਕਵੀਡੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ ਪੈਕਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਪੈਕਸ ਲਈ ਇੱਕ ਨੀਤੀ ਲੈ ਕੇ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਨਾਲ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਲਾਭ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਪੈਕਸ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪੈਕਸ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਢਾਂਚਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ 'ਸਹਿਕਾਰ ਤੋਂ ਸਮ੍ਰਿੱਧੀ' ਰਾਹੀਂ ਪੇਂਡੂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਬਦਲਣ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਾਲ 2029 ਤੱਕ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਰ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿੱਚ ਪੈਕਸ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪੈਕਸ ਹਾਲੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਹਿਤ, ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ 2 ਲੱਖ ਨਵੇਂ ਪੈਕਸ, ਡੋਅਰੀ ਅਤੇ ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਡੇਟਾਬੇਸ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, 15 ਫਰਵਰੀ, 2023 ਤੋਂ 25 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2025 ਤੱਕ ਕੁੱਲ 19,619 ਨਵੀਆਂ ਬਹੁ-ਮੰਤਵੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ (ਪੈਕਸ/ਡੋਅਰੀ/ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ) ਸਭਾਵਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਐਮਪੈਕਸ ਵਿੱਚ ਪੈਕਸ, ਲੈਂਪਸ (ਲੱਗ ਏ-ਰੀਆ ਮਲਟੀਪਰਪਜ਼ ਸੋਸਾਇਟੀ) ਅਤੇ ਐਫਐਸਐਸ (ਫਾਰਮਰ ਸਰਵਿਸ ਸੋਸਾਇਟੀ) ਕਮੇਟੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪੈਕਸ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਲਗਭਗ 1.05 ਲੱਖ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, 35 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੈਕਸ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਲਿਕਵੀਡੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਰਗਰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਡੇਟਾਬੇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੁੱਲ 8,43,099 ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 8,39,244 ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 6,44,608 ਹੈ। 1,48,329 ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਹਨ ਅਤੇ 46,307 ਸਭਾਵਾਂ ਲਿਕਵੀਡੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹਨ।

ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੁਧਰੇਗੀ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਪੈਕਸ ਦੀ ਸਿਹਤ

ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਪੈਕਸ ਵਿੱਚੋਂ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਚਾਰ-ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਰਗਰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੂਜਾ, ਅਜਿਹੇ ਪੈਕਸ ਜੋ 10-20 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਹਨ ਅਤੇ ਲੰਬੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਉਲਝੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੈਕਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੁਧਾਰ ਦੀ



ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਪੈਕਸ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸਕਣ। ਕਿਉਂਕਿ ਪੈਕਸ ਇੱਕ ਰਾਜ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇੱਕਸਾਰਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ, ਪੈਕਸ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਹਨ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਪੈਕਸ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਖਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਐਡਵਾਈਜਰੀ ਭੇਜੇਗਾ। ਉਸ ਐਡਵਾਈਜਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ, ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਪੈਕਸ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ।

ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਲਿਕਵੀਡੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਗਏ ਪੈਕਸ ਨੂੰ ਲੰਬੀ ਕਾਨੂੰਨੀ

ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਸਰਲ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਜਿਹੇ ਉਪਬੰਧ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਨਾ ਫਸਣ ਅਤੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ। ਪੈਕਸ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੇਂਡੂ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਅਧਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨਵੇਂ ਮਾਡਲ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਮੰਤਰਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਰਲ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰਾਲਾ ਲਗਾਤਾਰ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਪੈਕਸ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹੁਣ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੁਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪੈਕਸ ਤੋਂ ਅਪੈਕਸ ਤੱਕ ਢਾਂਚਾਗਤ ਸੁਧਾਰ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁ-

ਆਰਾ ਪੈਕਸ ਤੋਂ ਅਪੈਕਸ ਤੱਕ ਢਾਂਚਾਗਤ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ, ਪੈਕਸ ਲਈ ਨਵੇਂ ਮਾਡਲ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਗਏ ਜਿਹਨਾਂ ਤਹਿਤ ਪੈਕਸ ਨੂੰ 22 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪ ਖੋਲ੍ਹਣਾ, ਐਲਪੀਜੀ ਵਿਤਰਕ ਬਣਨਾ, ਜਨ ਐਂਸਥੀ ਕੇਂਦਰ, ਕਾਮਨ ਸਰਵਿਸ ਸੈਂਟਰ (ਸੀਐਸਸੀ), ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਿਸਾਨ ਸਮਿੱਥੀ ਕੇਂਦਰ ਖੋਲ੍ਹਣਾ, ਪੀਐਮ ਅੰਨਾ ਭੰਡਾਰ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗੋਦਾਮ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਚਲਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਪੈਕਸ ਦਾ ਵਪਾਰਕ ਦਾਇਰਾ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਪੇਂਡੂ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫੈਕਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ 5,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੈਕੇਜ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਯਤਨਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਹੁਣ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ 60 ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪੇਂਡੂ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਰਗਰਮ ਪੈਕਸ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਮਾਡਲ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਅਪਣਾਇਆ। ਇਸ ਨਾਲ, ਪੈਕਸ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸਾਰੇ ਰਸਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਏ। ਪੈਕਸ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਸਾਰੇ ਸਰਗਰਮ ਪੈਕਸ ਦਾ ਕੰਪਿਊਟਰੀਕਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਰਿਯੋਜਨਾ ਦੀ ਅਨੁਮਾਨਤ ਲਾਗਤ 2,516 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 60 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ (1528 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ 30 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ (736 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਬਾਕੀ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ (252 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਨਾਬਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਨਾਬਾਰਡ ਇਸ ਪਰਿਯੋਜਨਾ ਦੀ ਨੋਡਲ ਏਜੰਸੀ ਹੈ।

47 ਹਜ਼ਾਰ ਪੈਕਸ ਹੋਏ ਆਨਬੋਰਡ

ਪਰਿਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, 67,930 ਪੈਕਸ ਦੇ ਕੰਪਿਊਟਰੀਕਰਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, 46,920 ਪੈਕਸ ਨੂੰ ਨਾਬਾਰਡ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਆਨਬੋਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੈਕਸ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ (9,906) ਤੋਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਬਿਹਾਰ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਅਤੇ

ਪੈਕਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਪਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ

- | | |
|---|---|
| <ul style="list-style-type: none"> ★ ਬੀਜ, ਖਾਦ ਅਤੇ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਵੰਡ ★ ਰਸੋਈ ਗੈਸ, ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ ਡੀਜ਼ਲ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ★ ਕਾਮਨ ਸਰਵਿਸ ਸੈਂਟਰ, ਜਨ ਐਂਸਥੀ ਸੈਂਟਰ ★ ਅਨਾਜ ਦੀ ਖਰੀਦ, ਭੰਡਾਰਨ (ਵੇਅਰਹਾਊਸ ਅਤੇ ਕੋਲਡ ਸਟੋਰੇਜ) ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਪੈਕਿੰਗ ★ ਵਾਜਬ ਕੀਮਤ ਵਾਲੀਆਂ ਰਾਸ਼ਨ ਦੁਕਾਨਾਂ ★ ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ, ਡੇਅਰੀ ਅਤੇ ਪੋਲਟਰੀ ਉਦਯੋਗ ★ ਫਾਰਮ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਕਸਟਮ ਹਾਇਰ ਸੈਂਟਰ ★ ਬਾਗਬਾਨੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ | <ul style="list-style-type: none"> ਕਾਸ਼ਤ ★ ਮਧੂ-ਮੱਖੀ, ਭੇਡ, ਬੱਕਰੀ ਅਤੇ ਸੂਰ ਪਾਲਣ ★ ਰੇਸ਼ਮ ਉਤਪਾਦਨ ★ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸੇਵਾ ਕੇਂਦਰ, ਬ੍ਰਾਂਡਿੰਗ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ★ ਬੀਮਾ ਸਹੂਲਤ, ਬੈਂਕ ਮਿੱਤਰ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ★ ਹਰ ਘਰ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਸੇਵਾ (ਜਲ ਜੀਵਨ ਮਿਸ਼ਨ) ★ ਗੋਬਰ ਗੈਸ ★ ਬਿਜਲੀ ਬਿੱਲ ਵੰਡ ਅਤੇ ਕਲੈਕਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ ★ ਲਾਕਰ ਸੁਵਿਧਾ |
|---|---|

ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਪੈਕਸ ਨੂੰ ਆਨਬੋਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਪੈਕਸ ਦਾ ਕੰਪਿਊਟਰੀਕਰਨ ਆਪਣੇ ਆਖਰੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੈ। ਅੱਜ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਈ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਕੰਪਿਊਟਰ ਨੈੱਟਵਰਕ ਕਾਰਨ ਨਾਬਾਰਡ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੈਕਸ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ-ਸਾਨਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਖੋਲ੍ਹੇਗਾ। ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕੰਪਿਊਟਰਾਈਜ਼ਡ ਪੈਕਸ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ 11 ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੀ, ਮਰਾਠੀ, ਗੁਜਰਾਤੀ, ਪੰਜਾਬੀ, ਬੰਗਾਲੀ, ਤਾਮਿਲ ਅਤੇ ਅਸਾਮੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ, ਐਨਲਾਈਨ ਆਡਿਟ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਵੀ ਲਿਆਂਦੀ ਹੈ।

ਪੈਕਸ ਦੇ ਕੰਪਿਊਟਰੀਕਰਨ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਨਾਲ, ਇਸਦਾ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਐਨਲਾਈਨ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਪੈਕਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਡਿਜੀਟਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਐਨਲਾਈਨ ਹੋਣ ਅਤੇ ਨਾਬਾਰਡ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਸਾਫਟਵੇਅਰ

ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸਿੱਧੇ ਪੈਕਸ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪੈਕਸ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੁਧਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੈਕਸ ਨੂੰ ਨਾਬਾਰਡ ਤੱਕ ਡਿਜੀਟਲ ਪਹੁੰਚ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪੈਕਸ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਹੇਠਲੀ ਇਕਾਈ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉੱਪਰਲੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਜੁੜ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਲਾਭ ਮਿਲਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਮਾਡਲ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਵਧੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ

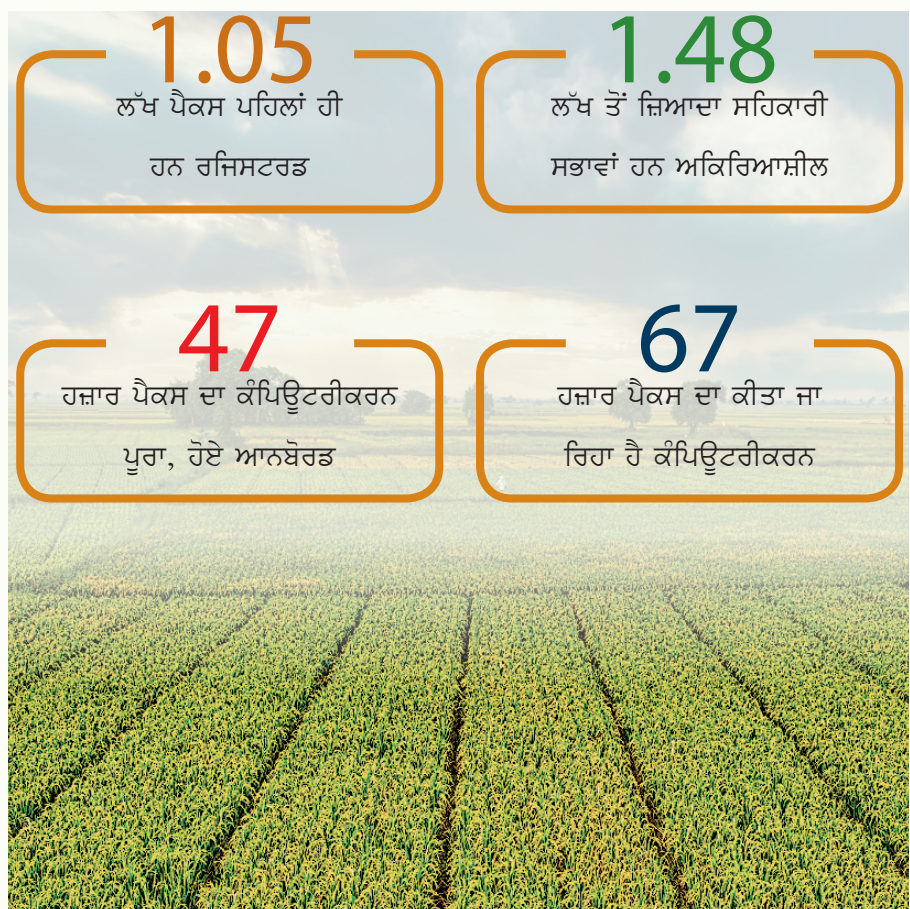
ਪੈਕਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੁਧਾਰ ਵੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਮਾਡਲ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪੈਕਸ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਆਉਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ

ਆਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਕਈ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੈਕਸ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਦੇ ਲਾਭ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ, ਭੂਮੀਹੀਣ ਕਿਸਾਨਾਂ, ਖੇਤ-ਬਾੜੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ, ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਕਾਂ, ਡੇਅਰੀ ਕਿਸਾਨਾਂ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਪੈਕਸ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਪੈਕਸ ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਵੀ ਸਰਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਹ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, 'ਪੈਕਸ ਨੂੰ ਸਸ਼ਕਤ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਉੱਨਤੀ ਨਾਲ ਹੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਲਹਿਰ ਗਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗੀ। ਮਾਡਲ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ, ਪੈਕਸ ਦੇ ਕੰਮ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਵਧੇਗਾ, ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਵੀਆਂ ਉਚਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ।' ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੈਕਸ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕਸਾਰਤਾ ਲਿਆਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕੇਂਦਰ, ਰਾਜ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ।

ਮਾਡਲ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ, ਪੈਕਸ ਨੂੰ ਬਹੁ-ਮੰਤਵੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਲੱਭਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਂਡੂ ਬੇਰੋਜ਼ਗਾਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਖੋਲ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਾਡਲ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ, ਪੈਕਸ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੈਕਸ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 80 ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੈਕਸ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪੈਕਸ ਨੂੰ ਬਹੁ-ਮੰਤਵੀ ਬਣਾ ਕੇ ਇੱਕ ਲਾਭਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵਧੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਵੱਲ ਝੁਕਾਅ ਪਾਉਣ ਲੱਗੇ ਹਨ।

ਪੈਕਸ ਦੇ ਕਈ ਰੂਪ



ਸਹਿਕਾਰੀ ਲਹਿਰ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਤੀ ਪੈਕਸ ਦੀ ਪਰਿਕਲਪਨਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। ਅਸਾਮ ਅਤੇ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੇ ਕਬਾਇਲੀ ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪੈਕਸ ਨੂੰ ਲੋਂਗ ਏਰੀਆ ਮਲਟੀ ਪਰਪਜ਼ ਸੋਸਾਇਟੀ (ਲੈਂਪਸ) ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਵਰਗੇ ਕੁਝ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਫਾਰਮਰ ਸਰਵਿਸ ਸੋਸਾਇਟੀ (ਐਫਐਸਐਸ) ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੌ ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੇ ਪੈਕਸ ਵੀ ਹਨ। ਸਥਾਨਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮੈਂਬਰ ਖੇਤੀ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ, ਵਿਆਹ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਛੋਟੇ-ਵੱਡੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਕਰਜ਼ੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬੈਂਕ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪੈਕਸ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਵਰਗੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਵਿੱਚ, ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਬੱਚਤ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਇਸਦੀ ਪੂੰਜੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ

ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਦਰਅਸਲ, ਸਾਰੇ ਪੈਕਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ (ਡੀਸੀਸੀਬੀ) ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਪੈਕਸ ਇੱਥੋਂ ਕਰਜ਼ੇ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਵੀ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਡੀਸੀਸੀਬੀ ਲਾਇਸੰਸਸ਼ੁਦਾ ਬੈਂਕ ਹਨ ਜੋ ਕੋਰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸਲਿਊਸ਼ਨ (ਸੀਬੀਐਸ) ਰਾਹੀਂ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤਿੰਨ ਪੱਧਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਹਨ ਜੋ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਾਬਾਰਡ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੀਫਾਈਨੈਂਸ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਰਥਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕੰਪਿਊਟਰੀਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੈਕਸ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡੀਸੀਸੀਬੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਬੈਂਕਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

‘ਵਿਕਸਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ’ ‘ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਬੋਲੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨਵੇਂ ਪੈਕਸ ਲਈ ਵੀ ਬਣੇਗੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਨੀਤੀ



ਸਹਿਕਾਰ ਉਦਯੋਗ ਟੀਮ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ, ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਆਯਾਮ ਨਾਲ ਦਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਯਤਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਲ 2021 ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਗਠਨ ਦੇ ਨਾਲ, ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ‘ਸਹਿਕਾਰ ਤੋਂ ਸਮ੍ਰਿੱਧੀ’ ਅਤੇ ‘ਵਿਕਸਤ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ’ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਗਤੀ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੁਆਰਾ ‘ਵਿਕਸਤ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ’ ਵਿਸ਼ੇ ‘ਤੇ ਆਯੋਜਿਤ ਇੱਕ ਮਹਾਂ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰਜ਼ਾ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ (ਪੈਕਸ) ਅਤੇ ਹੇਠਲੇ

- ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪੈਕਸ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦੇ, ਓਦੋਂ ਤਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
- ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਘੱਟ ਸਰਗਰਮ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ (ਪੈਕਸ) ਨੂੰ ਸਰਗਰਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕਰੇਗੀ ਕੰਮ
- ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਕੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦੇ ਨਵੇਂ ਆਯਾਮ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ‘ਤੇ ਜ਼ੋਰ
- ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ‘ਸਾਈਂਸ ਆਫ ਕੋਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ’ ਅਤੇ ‘ਸਾਈਂਸ ਇਨ ਕੋਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ’ ਨੂੰ ਉੱਚ ਤਰਜੀਹ

ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦੇ। ਇਸ ਲਈ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਪੈਕਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ‘ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ, ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸੇ ਲਈ

ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 2029 ਤੱਕ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਰ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿੱਚ ਪੈਕਸ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਦੇ ਲੱਖ ਨਵੇਂ ਪੈਕਸ, ਡੇਅਰੀ ਅਤੇ ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਸਭਾਵਾਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲਗਭਗ 25 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਕਸ ਦਾ

ਵਿਸਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਫੈਕਸ ਦੀ ਤਾਕਤ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਨੀਤੀਗਤ ਐਲਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਫੈਕਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਪੈਕਸ ਲਈ ਇੱਕ ਨੀਤੀ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇਗੀ ਜੋ ਲਿਕਵੀਡੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਤੱਕ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਹੋਵੇ

ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਾਡੀ ਸਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਹਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪੈਕਸ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਰਾਜ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਵੈਸ਼ਵਿਕ ਤਿੰਨ-ਪੱਧਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਚੌਥਾ ਪੱਧਰ ਜੋੜਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਹਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਗਤੀ-ਵਿਧੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਕੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪੂਰੀ ਮੁਹਿੰਮ ਤਿੰਨ ਥੰਮ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ - ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਣਾ, ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਰਾਹੀਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਲਹਿਰ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਲਿਆਉਣਾ ਅਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਲਹਿਰ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਥੰਮ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਲਈ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਲਗਭਗ 57 ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੁਆਰਾ ਐਲਾਨੇ ਗਏ 'ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਸਾਲ 2025' ਦੇ ਮੌਕੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸਹਿਕਾਰੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ

ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ, ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦੇ ਨਵੇਂ ਆਯਾਮ ਸਥਾਪਤ



ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ 'ਸਾਈੰਸ ਆਫ ਕੋਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ' ਅਤੇ 'ਸਾਈੰਸ ਇਨ ਕੋਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ' 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਗੁਜਰਾਤ ਸਮੇਤ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ 'ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ' ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਸਿਰਫ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਡੇਅਰੀ ਆਦਿ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਸਿਰਫ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕਰਨ ਅਤੇ ਭਰਤੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸ਼ਬਦ ਅੱਜ ਵੀ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਓਨਾ ਹੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ ਜਿੰਨਾ 1900 ਵਿੱਚ ਸੀ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦੌਰਾਨ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸਹਿਕਾਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ, ਹੁਣ ਸਥਿਤੀ ਬਦਲ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਈ ਨਵੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਨੂੰ

ਤੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤ੍ਰਿਭੁਵਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸੰਕਲਪਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।



ਸਹਿਕਾਰ ਉਦਯੋਗ ਟੀਮ

ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਰਾਹੀਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਪਹਿਲਗਾਮ ਵਿੱਚ ਭੇਜੇ ਗਏ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਿ-ਨਾਉਣੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਖ਼ਤ ਜਵਾਬ ਵਜੋਂ, ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਕਸ਼ਮੀਰ (ਪੀਓਕੇ) ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਅੱਤਵਾਦੀ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਸਗੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ 11 ਏਅਰਬੇਸਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਗੋਡਿਆਂ ਭਾਰ ਲਿਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਟੀਕ ਹਮਲਿਆਂ ਨੇ ਤਿੰਨਾਂ ਫੌਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਤਾਲਮੇਲ ਅਤੇ ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤਾਲਮੇਲ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਭਾਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਹੋਰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਹਰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਜਵਾਬ ਦੇਵੇਗਾ। ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਮਦਦ ਲਈ ਪੁਕਾਰ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਕੇ ਉਸਦੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਕਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਹੜੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਕਦੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੌਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੇਠ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਨੇ ਇੱਕ

ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਗੋਡਿਆਂ ਭਾਰ ਆਇਆ ਪਾਕਿਸਤਾਨ

- ➔ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ, ਅੱਤਵਾਦ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਨਾਮ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਗੂੰਜਿਆ
- ➔ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕੂਟਨੀਤੀ, ਕੁਸ਼ਲ ਰਣਨੀਤੀ ਅਤੇ ਫੌਜ ਦੀ ਅਜਿੱਤ ਹਿੰਮਤ ਕਾਰਨ ਤਹਿਸ ਨਹਿਸ ਹੋਏ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਟਿਕਾਣੇ
- ➔ ਸਿੰਦੂਰ ਦੀ ਤਾਕਤ ਕੀ ਹੈ ਇਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਨੇ ਦੇਖੀ

ਹੀ ਫੈਸਲਾਕੁੰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਟਿਕਾਣੇ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਹਮਲਾ ਇੰਨਾ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਸੀ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਉਸਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ, ਭਾਰਤ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ

ਬਹਾਦਰੀ ਦਿਖਾਉਣੀ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਨੇ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜਲ ਸੈਨਾ ਦੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵੀ ਗੋਲਾ ਨਹੀਂ ਦਾਗਿਆ। ਭਾਰਤ ਜ਼ਮੀਨ, ਅਸਮਾਨ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਹੈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਭਰੇ ਲਹਿਜੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, 'ਇਹ

ਨਵਾਂ ਭਾਰਤ ਹੈ - ਅਥਾਹ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਵਾਲਾ ਭਾਰਤ। ਅੱਤਵਾਦ ਦੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ ਜਿਸਦੀ ਉਹ ਕਲਪਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। 'ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ' ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਦੌਰੇ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਬਿਹਾਰ ਆਇਆ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਉਸ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅੱਤਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਰਤ ਦੀ ਲੜਾਈ ਨਾ ਤਾਂ ਰੁਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹੌਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅੱਤਵਾਦ ਦੁਬਾਰਾ ਸਿਰ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਇਸਨੂੰ ਉਸਦੀ ਲੁਕਣ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਨਿਰਣਾਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੁਚਲ ਦੇਵੇਗਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਰ ਦੁਸ਼ਮਣ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਤੋਂ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ।'

ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਦੌਰਾਨ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਬੇ-ਮਿਸਾਲ ਫੌਜੀ ਬਹਾਦਰੀ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਦੌਰਾਨ ਬੀਐਸਐਫ ਦੁਆਰਾ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਅਸ-ਧਾਰਨ ਬਹਾਦਰੀ ਅਤੇ ਅਦੁੱਤੀ ਹਿੰਮਤ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਮਿਸਾਲ ਬਹਾਦਰੀ ਦੇਖੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਬੀਐਸਐਫ ਜਵਾਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਅਟੁੱਟ ਢਾਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਫਰਜ਼ ਭਾਰਤ ਮਾਤਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਬਹਾਦਰ ਪੁੱਤਰ ਪ੍ਰਤੀ ਡੂੰਘਾ ਸਤਿਕਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੀਐਸਐਫ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸ਼੍ਰੀ ਇਮਤਿਆਜ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਜੋ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, 'ਅੱਜ ਪੂਰਾ ਦੇਸ਼ ਅੱਤਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕਜੁੱਟ ਹੈ, ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜ ਹੈ। ਅੱਜ ਹਰ ਭਾਰਤੀ ਦਾ ਇਹੀ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। 'ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ' ਦੌਰਾਨ ਸਾਡੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਬਹਾਦਰੀ ਨੇ ਹਰ ਭਾਰਤੀ ਨੂੰ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ। ਸਾਡੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਟਿਕ-ਟਿਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਸ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨਾਲ ਤਬਾਹ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਹੈ। 'ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ' ਨੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਅੱਤਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ



“ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਸਿੰਦੂਰ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਫੌਜੀ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਦਾ ਨਾਮ ਦੇ ਕੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਸਿੰਦੂਰ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਾਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸਿਰ ਮਾਣ ਨਾਲ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

- ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ

ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ

ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਫੌਜੀ ਮਿਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਡੇ ਸੰਕਲਪ, ਹਿੰਮਤ ਅਤੇ ਬਦਲਦੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਹੈ।

ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਦੌਰਾਨ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੀ ਗਤੀ, ਡੂੰਘਾਈ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਸਿੰਦੂਰ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਫੌਜੀ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਦਾ ਨਾਮ ਦੇ ਕੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਸਿੰਦੂਰ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੱਸੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਾਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸਿਰ ਮਾਣ ਨਾਲ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ (ਬੀਐਸਐਫ) ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼੍ਰੀ

ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਠਿਕਾਣਿਆਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਮਲੇ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਚਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਲਾਕਿਆਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਬੀਐਸਐਫ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਜੰਮੂ ਫਰੰਟੀਅਰ ਵਿੱਚ 118 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਚੋਕੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਬਹਾਦਰੀ ਉਦੋਂ ਹੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਾਣ ਹੋਵੇ, ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਸਰਵਉੱਚ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇਣ ਦਾ ਜਨੂੰਨ ਹੋਵੇ।

ਬੀਐਸਐਫ ਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਸਮਰਪਣ, ਬਹਾਦਰੀ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਰ ਬੱਚੇ ਦੀ ਜ਼ੁਬਾਨ 'ਤੇ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੀਐਸਐਫ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਚੌਕਸੀ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਵੀ ਹਮਲਾ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਿੱਧਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦਾ।

ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ ਸਰਕਾਰ

➔ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁਣੇ ਗਏ 51,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ

➔ ਡਿਜੀਟਲ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਭਾਰਤੀ ਨੌਜਵਾਨ

ਸਹਿਕਾਰ ਉਦਯੋਗ ਟੀਮ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਾ ਰਾਹੀਂ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਦਿਖਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕਿੰਨੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਹਰ ਕਦਮ 'ਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਵਧਣ। ਇਹ ਤੱਥ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ 51,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਦੇਣ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਕਿੱਲ ਇੰਡੀਆ, ਸਟਾਰਟਅੱਪ ਇੰਡੀਆ, ਡਿਜੀਟਲ ਇੰਡੀਆ ਵਰਗੀਆਂ ਕਈ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਨਵੇਂ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਡੇਟਾ ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਲੈ ਜਾਇਆ ਹੈ। ਯੂਪੀਆਈ, ਓਪਨ ਨੈੱਟਵਰਕ ਫਾਰ ਡਿਜੀਟਲ ਕਾਮਰਸ (ਓਐਨਡੀਸੀ) ਅਤੇ ਗਵਰਨਮੈਂਟ ਈ-ਮਾਰਕੀਟਪਲੇਸ (ਜੀਏ-ਐਮ) ਵਰਗੇ ਡਿਜੀਟਲ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਡਿਜੀਟਲ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੀਅਲ-ਟਾਈਮ ਡਿਜੀਟਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਸਿਹਰਾ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀ ਸੇਵਾ ਬਾਰੇ ਸੁਚੇਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ



ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਧੁਨਿਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆਉਣਾ ਸਾਡੀ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਜਿੰਨੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਪੂਰੇ ਕਰੋਗੇ, ਵਿਕਸਤ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਓਨਾ ਹੀ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗਾ।

ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਮਿਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ 'ਮੇਕ ਇਨ ਇੰਡੀਆ' ਨੂੰ ਵਧਾਵਾ

ਕੇਂਦਰੀ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ 'ਮੇਕ ਇਨ ਇੰਡੀਆ' ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਤਪਾਦ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲੱਖਾਂ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਦਰਮਿਆਨੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਮਿਲੇਗਾ, ਸਗੋਂ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਨਵੇਂ ਮੌਕੇ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹਣਗੇ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਬੇਮਿਸਾਲ ਮੌਕਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੁਦਰਾ ਫੰਡ (ਆਈਐਮਐਫ) ਦੀ ਹਾਲੀਆ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਰਹੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਬਣਿਆ ਰਹੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਆ-

ਟੋਮੋਬਾਈਲ ਅਤੇ ਫੁੱਟਵੀਅਰ ਉਦਯੋਗਾਂ ਵਿੱਚ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਨਿਰਯਾਤ ਨੇ ਨਵੇਂ ਰਿਕਾਰਡ ਕਾਇਮ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਖੇਤਰ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, ਖਾਦੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਉਦਯੋਗ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੇ 1.70 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਟਰਨਓਵਰ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਲੱਖਾਂ ਨਵੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

ਵਕੂਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜਲ ਆਵਾਜਾਈ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਸਾਲ 2014 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜਲ ਆਵਾਜਾਈ ਰਾਹੀਂ ਸਿਰਫ਼ 180 ਲੱਖ ਟਨ ਮਾਲ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਮਾਲ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ 1450 ਲੱਖ ਟਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਹ ਸਫਲਤਾ ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਨੀਤੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ, ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਲ ਮਾਰਗਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜ ਸੀ, ਜੋ ਹੁਣ ਵਧ ਕੇ 110 ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਲ ਮਾਰਗਾਂ ਦੀ ਸੰਚਾਲਨ ਲੰਬਾਈ ਲਗਭਗ 2700 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸੀ, ਜੋ ਹੁਣ ਵਧ ਕੇ ਲਗਭਗ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਨਵੇਂ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।

ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਕੇ ਬੋਲੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਸਿਰਫ਼ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਪੀਓਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ

ਸਹਿਕਾਰ ਉਦਯੋਗ ਟੀਮ

ਸਰਹੱਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ 'ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ' ਦਾ ਨਾਮ ਸੁਨਹਿਰੀ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਸਿਰਫ਼ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਕਸ਼ਮੀਰ (ਪੀਓਕੇ) ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੰਧੂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਖੂਨ ਇਕੱਠੇ ਨਹੀਂ ਵਹਿ ਸਕਦੇ, ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦ ਇਕੱਠੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸਕਦੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਅਤੇ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਦੁਹਰਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ 2047 ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਿਖਰਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਲਿਆ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ 11 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਰਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਰਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਦਾ ਨਾਮ ਸੁਨਹਿਰੀ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਥੇ 1550 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਾਲੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਅਤੇ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 31 ਉਦਘਾਟਨ, 60 ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਕੰਪਲੈਕਸਾਂ ਵਿੱਚ 1070 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇੱਥੇ, ਖਾਦੀ ਗ੍ਰਾਮ ਉਦਯੋਗ ਦੁਆਰਾ ਕਈ ਰੋਜ਼ਗਾਰ-ਮੁਖੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੱਲਵ ਓਵਰਬ੍ਰਿਜ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 1.5 ਲੱਖ ਵਾਹਨ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਿਗਨਲ ਅਤੇ ਆਵਾਜਾਈ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਆਪਣੀ ਮੰਜ਼ਿਲ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕਣਗੇ। ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਪੂਰੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਵੰਡ ਕੇਂਦਰ, ਮੀਂਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਲਈ ਪਾਈਪਲਾਈਨ, 237 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ



ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕੱਢੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਿਰੰਗਾ ਯਾਤਰਾ

ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨਵੇਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਤਿਰੰਗਾ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ ਤਿਰੰਗਾ ਯਾਤਰਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਨਵਾਂ ਭਾਰਤ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਤਾਲ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਲੱਭ ਕੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ।

ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਸਾਬਰਮਤੀ-ਚਾਂਦਖੇੜਾ ਰੇਲਵੇ ਓਵਰਬ੍ਰਿਜ, 131 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਸਾਬਰਮਤੀ ਨਦੀ 'ਤੇ ਡੈਕ-ਰੇਟਿਵ ਲਾਈਟਿੰਗ ਬੀਮ ਅਤੇ 38 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਕਈ ਓਵਰਬ੍ਰਿਜਾਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਖੇਡ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਰਬ ਅਤੇ ਪੱਛਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ 38 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ, ਪਣ-ਬਿਜਲੀ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਪੰਚਵਟੀ ਜੰਕਸ਼ਨ 'ਤੇ ਫਲਾਈਓਵਰ, ਵਟਵਾ ਵਿੱਚ 44 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵੰਡ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਨਿਕੋਲ ਵਿੱਚ

38 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵੰਡ ਸਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵਾਸਨਾ ਵਿੱਚ 34 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵੰਡ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖਾਦੀ ਗ੍ਰਾਮ ਉਦਯੋਗ ਨੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਪਾਟਰ ਵਹੀਲ, ਸਿਲਾਈ ਮਸ਼ੀਨ, ਚਮੜੇ ਦੇ ਸੰਦ ਕਿੱਟ, ਕੱਚੀ ਘਾਣੀ ਤੇਲ ਮਸ਼ੀਨ, ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਧੂਫ ਸਟਿੱਕ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ ਰਾਹੀਂ 1000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।

7ਵੀਆਂ ਖੇਲੇ ਇੰਡੀਆ ਯੂਥ ਗੇਮਜ਼ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨੀ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਬੋਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਭਾਰਤ ਸਾਲ 2036 ਦੀਆਂ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ

ਸਹਿਕਾਰ ਉਦਯੋਗ ਟੀਮ

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਖੇਡਾਂ ਹੁਣ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪਛਾਣ ਵਜੋਂ ਵਿਕਸਤ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਖੇਡਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਜਨੂੰਨ ਅਤੇ ਉੱਤਮਤਾ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਭਾਲ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮਾਣ ਦਿਵਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਪਟਨਾ ਦੇ ਪਾਟਲੀਪੁੱਤਰ ਸਪੋਰਟਸ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਖੇ 7ਵੀਆਂ ਖੇਲੇ ਇੰਡੀਆ ਯੂਥ ਗੇਮਜ਼ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਦੌਰਾਨ ਵੀਡੀਓ ਕਾਨਫਰੰਸ ਰਾਹੀਂ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਓਲੰਪਿਕ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ 2036 ਵਿੱਚ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਅਸਾਧਾਰਨ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨੌ-ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਖੇਲੇ ਇੰਡੀਆ ਯੂਥ ਗੇਮਜ਼ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ‘ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਭਾਰਤ ਦਾ ਖੇਡ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਧਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਾਫਟ ਪਾਵਰ ਵੀ ਵਧੇਗੀ।”

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਡ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ ‘ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਧਿਆਨ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਬਜਟ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਸਾਲ ਲਗਭਗ 4,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ 1,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੇਲੇ ਇੰਡੀਆ ਸੈਂਟਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੈਂਟਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜਗੀਰ ਵਿੱਚ ਖੇਲੇ ਇੰਡੀਆ ਸਟੇਟ ਸੈਂਟਰ ਆਫ਼ ਐਕਸੀਲੈਂਸ ਅਤੇ ਬਿਹਾਰ ਸਪੋਰਟਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਸਟੇਟ ਸਪੋਰਟਸ ਅਕੈਡਮੀ ਵਰਗੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪਟਨਾ-



- ➔ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ ‘ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਸਰਕਾਰ
- ➔ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਡ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਾਫਟ ਪਾਵਰ ਵੀ ਵਧੇਗੀ
- ➔ ਚੰਗੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਖੇਡ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਨਵੀਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਗਯਾ ਹਾਈਵੇਅ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਖੇਡ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ‘ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੇਲੇ ਇੰਡੀਆ

ਯੂਥ ਗੇਮਜ਼ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੇਡ ਨਕਸ਼ੇ ‘ਤੇ ਬਿਹਾਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੇਲੇ ਇੰਡੀਆ ਯੂਥ ਗੇਮਜ਼ ਨੌਜਵਾਨ ਐਥਲੀਟਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ

10

ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਵਾਧੇ ਦੇ
ਨਾਲ, ਦੇਸ਼ ਦਾ ਖੇਡ ਬਜਟ ਲਗਭਗ

4,000

ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਹੋਇਆ

ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਦੀਆਂ ਬਾਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਕੀਮਤੀ ਅਨੁਭਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਡਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਪਟਨਾ, ਰਾਜਗੀਰ, ਗਯਾ, ਭਾਗਲ-ਪੁਰ ਅਤੇ ਬੇਗੁਸਰਾਏ ਸਮੇਤ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਕਈ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਛੇ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੌਜਵਾਨ ਐਥਲੀਟ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਅਤੇ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ। ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੇਲੋ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਸਾਲ ਭਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਗੇਮਜ਼, ਯੂਥ ਗੇਮਜ਼, ਸਰਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਪੈਰਾ ਗੇਮਜ਼ ਵਰਗੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਡ ਸਮਾਗਮ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਮੁਕਾਬਲੇ ਐਥਲੀਟਾਂ ਦੇ ਆਤਮਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਵੈਭਵ ਸੁਰਿਆਵੰਸ਼ੀ ਦੇ ਆਈਪੀ-ਐਲ ਕ੍ਰਿਕਟ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਉਦਘਾਟਨ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੈਭਵ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਨੇ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨੂੰ ਨਿਖਾਰਨ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਉਸਨੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖੇਡ ਵਿੱਚ ਨਿਰੰਤਰ ਹੁਨਰ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਹੋਰ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ।

ਸਕੂਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੋ ਰਹੀ ਖੇਡ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦੀ ਪਛਾਣ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਕੂਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੇਡ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਧਿਆਨ ਨੂੰ ਰੇਖਾਕਿਤ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੇਲੋ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਟਾਰਗੇਟ ਓਲੰਪਿਕ ਪੋਡੀਅਮ (ਟੀਓਪੀ) ਯੋਜਨਾ ਵਰਗੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਖੇਡ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਿਹਾਰ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਐਥਲੀਟਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਐਥਲੀਟਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ



ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਖੁੱਲ ਰਹੇ ਹਨ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰਸਤੇ

ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਖੇਡ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਖੇਡਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਉੱਦਮਤਾ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰਸਤੇ ਖੋਲ੍ਹ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।” ਫਿਜ਼ੀਓਥੈਰੇਪੀ, ਡੇਟਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ, ਖੇਡ ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਪ੍ਰਸਾਰਣ, ਈ-ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਰਗੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉੱਭਰ ਰਹੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਰੀਅਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕੋਚ, ਫਿਟਨੈਸ ਟ੍ਰੇਨਰ, ਭਰਤੀ ਏਜੰਟ, ਇਵੈਂਟ ਮੈਨੇਜਰ, ਖੇਡ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਮਾਹਰ ਵਜੋਂ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਨਵੀਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਰਾਹੀਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੇਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਏਕੀਕਰਨ ਵਰਗੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਨਾਲ ਖੇਡ ਉੱਦਮਤਾ ਵਿੱਚ ਵਧਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜੀਵਨ ਦੇ ਹਰ ਪਹਿਲੂ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੇਡਾਂ ਟੀਮ ਵਰਕ, ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਂਡ ਅੰਬੈਸਡਰ ਵਜੋਂ 'ਇੱਕ ਭਾਰਤ, ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠ ਭਾਰਤ' ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਖੇਲੋ ਇੰਡੀਆ ਨੌਜਵਾਨ ਖੇਡ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦੇਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਏਗਾ।



ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ

1,000

ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੇਲੋ ਇੰਡੀਆ ਕੇਂਦਰ

ਐਕਸਪੋਜ਼ਰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੇਲੋ ਇੰਡੀਆ ਯੂਥ ਗੇਮਜ਼ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਮੀਰ ਖੇਡ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰਵਾਇਤੀ ਅਤੇ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਖੇਡਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੱਤਕਾ, ਕਲਾਰੀਪਯੱਟੂ, ਖੋ-ਖੋ, ਮਲਖੱਡ ਅਤੇ ਯੋਗਾਸਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਉੱਭਰ ਰਹੇ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਐਥਲੀਟਾਂ ਦੀ ਵੱਧ ਰਹੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਵੁਸ਼ੂ, ਸੋਧਕ ਟੈਕਰਾ, ਪੇਨਕਾਕ ਸਿਲਾਟ, ਲਾਨ ਬਾਉਲਜ਼ ਅਤੇ ਰੋਲਰ ਸਕੇਟਿੰਗ ਵਰਗੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਯੋਗ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ,

ਉਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਲ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਭਾਰਤੀ ਮਹਿਲਾ ਟੀਮ ਨੇ ਸਾਲ 2022 ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰਮੰਡਲ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਨ ਬਾਉਲਜ਼ ਵਿੱਚ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਖੇਡ ਨੂੰ ਵੈਸ਼ਵਿਕ ਮਾਨਤਾ ਮਿਲੀ ਸੀ।

ਗਾਂਧੀਨਗਰ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਦੌਰਾਨ ਬੋਲੇ ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ



- ਭਾਰਤੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੈਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਇੱਛਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ
- ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ 100 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਅੰਦਰ ਬਣੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਕੈਂਪਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਤਬਾਹ
- ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕਈ ਏਅਰਬੇਸ ਤਬਾਹ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਦੀ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

ਸਹਿਕਾਰ ਉਦਯੋਗ ਟੀਮ

ਭਾਰਤ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਤ ਹੋਣ ਵੱਲ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਗਾਂਧੀਨਗਰ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਅਤੇ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਣ ਦੌਰਾਨ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪਹਿਲਗਾਮ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਆ-ਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਭਾਰਤ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ 100 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਅੰਦਰ ਜਾ ਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਅੱਤਵਾਦੀ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਸਾਡੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਦੀ ਫਾਇਰਪਾਵਰ, ਸੰਜਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧ-

ਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਇੱਛਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਸਾਨੂੰ ਪਰਮਾਣੂ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਡਰਾਉਂਦੇ ਸਨ, ਸਾਡੀਆਂ ਹਵਾਈ, ਜਲ ਅਤੇ ਥਲ ਸੈਨਾਵਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਢੁਕਵਾਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੂਰਾ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨਾਂ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੈਨਾਵਾਂ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੈਨਾਵਾਂ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਨੇ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਿਰ ਮਾਣ ਨਾਲ ਉੱਚਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਹੋਵੇਗੀ, ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਦੀ ਵੀ ਚਰਚਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਖੁਦ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਨਾਮ ਸਾਡੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੰਦੂਰ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਸਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਨਾਮ ਸਿੰਦੂਰ ਰੱਖ ਕੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਮਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਗੁਜਰਾਤ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਮਾਤਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਭਾਰਤ ਮਾਤਾ ਦਾ ਸਿਰ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।

ਸਾਲ 2014 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿੰਨਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਢੁੱਕਵਾਂ ਜਵਾਬ

ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 2014 ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਲਗਭਗ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਸਾਡੇ ਸੈਨਿਕਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਵੱਡੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਪਹਿਲਾ ਹਮਲਾ ਉਰੀ ਵਿੱਚ, ਦੂਜਾ ਪੁਲਵਾਮਾ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਹਮਲਾ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਗਾਮ ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਰ ਹਮਲੇ ਦਾ ਇੰਨੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਹੈਰਾਨੀ ਨਾਲ ਦੇਖ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਡਰ ਨਾਲ ਇਸਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਰੀ ਵਿੱਚ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਨੇ ਸਰਜੀਕਲ ਸਟ੍ਰਾਈਕ ਕਰਕੇ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕਾਰਮਕ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪੁਲਵਾਮਾ ਹਮਲੇ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਹਵਾਈ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਰ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀ

ਗਾਂਧੀਨਗਰ ਨੂੰ 708 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ

ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਜੀਯੂਡੀਏ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ 708 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਅਤੇ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਵਾਵਲ ਅਤੇ ਪੇਥਾਪੁਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੈਕਟਰ 21 ਅਤੇ 22 ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਅੰਡਰਬ੍ਰਿਜ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕੋਲਵਾੜਾ ਪਿੰਡ ਵਿਖੇ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਡਾਕ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਅਤੇ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕੋਲਵਾੜਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਝੀਲ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਾਂਧੀਨਗਰ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਧੀਨ 78 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 575.43 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ 45 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ 168 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ 15 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ, ਦੱਖਣੀ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ 321.50 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ 22 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 85.26 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ 8 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸੈਕਟਰ-22 ਪੰਚਦੇਵ ਮੰਦਰ ਤੋਂ ਸੈਕਟਰ-21 ਤੱਕ 16.46 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਇੱਕ ਅੰਡਰਬ੍ਰਿਜ ਅਤੇ ਕੋਲਵਾੜਾ ਵਿਖੇ 11.52 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਇੱਕ ਤਲਾਅ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਫਿਰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਗਾਮ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਵਾਰ ਫੌਜ ਨੇ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਾਹਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਜੈਸ਼-ਏ-ਮੁਹੰਮਦ ਅਤੇ ਲਸ਼ਕਰ-ਏ-ਤੋਇਬਾ ਦੇ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਨੂੰ ਢਾਹ ਕੇ ਪਹਿਲਗਾਮ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲਿਆ।

100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੱਤਵਾਦੀ ਅਤੇ 9 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤਬਾਹ

ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਨਿਰੋਪੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ-ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦਾ ਧਰਮ ਪੁੱਛਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਇਰਤਾ ਅਤੇ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਪਹਿਲਗਾਮ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਆਪਣੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੇ ਜੈਸ਼-ਏ-ਮੁਹੰਮਦ ਅਤੇ ਲਸ਼ਕਰ-ਏ-ਤੋਇਬਾ ਦੇ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਨੂੰ ਉਡਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਬਹਾਦਰ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਨੌਂ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿੱਥੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੀ ਫੌਜ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਦੇ 100 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਕਸ਼ਮੀਰ (ਪੀਓਕੇ) ਵਿੱਚ ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਡੇ ਬੰਬ ਧਮਾਕਿਆਂ

ਦੀ ਗੂੰਜ ਨੇ ਕਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅੱਤਵਾਦੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਸਟਰਮਾਈਂਡਾਂ ਅਤੇ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਘਟਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਜਵਾਬ ਦੁੱਗਣੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਅੱਤਵਾਦੀ ਠਿਕਾਣਿਆਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੌਜ ਨੇ 8 ਮਈ ਨੂੰ ਕੱਛ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪੱਛਮੀ ਸਰਹੱਦ ਤੱਕ ਸਾਡੇ ਮਾਸੂਮ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਸਾਡੀ ਹਵਾਈ ਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਜੋ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਈ, ਨੇ ਇੱਕ ਵੀ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਅਤੇ ਡਰੋਨ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਡਿੱਗਣ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਿਆਨਕ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਬਹਾਦਰ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੇ 9 ਮਈ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕਈ ਏਅਰਬੇਸਾਂ ਅਤੇ 15 ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਨਾਲ ਦੇਖ ਰਹੀ ਹੈ।



ਮਹਿਸਾਣਾ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਇੱਕ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਬੋਲੇ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ

ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਗੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ

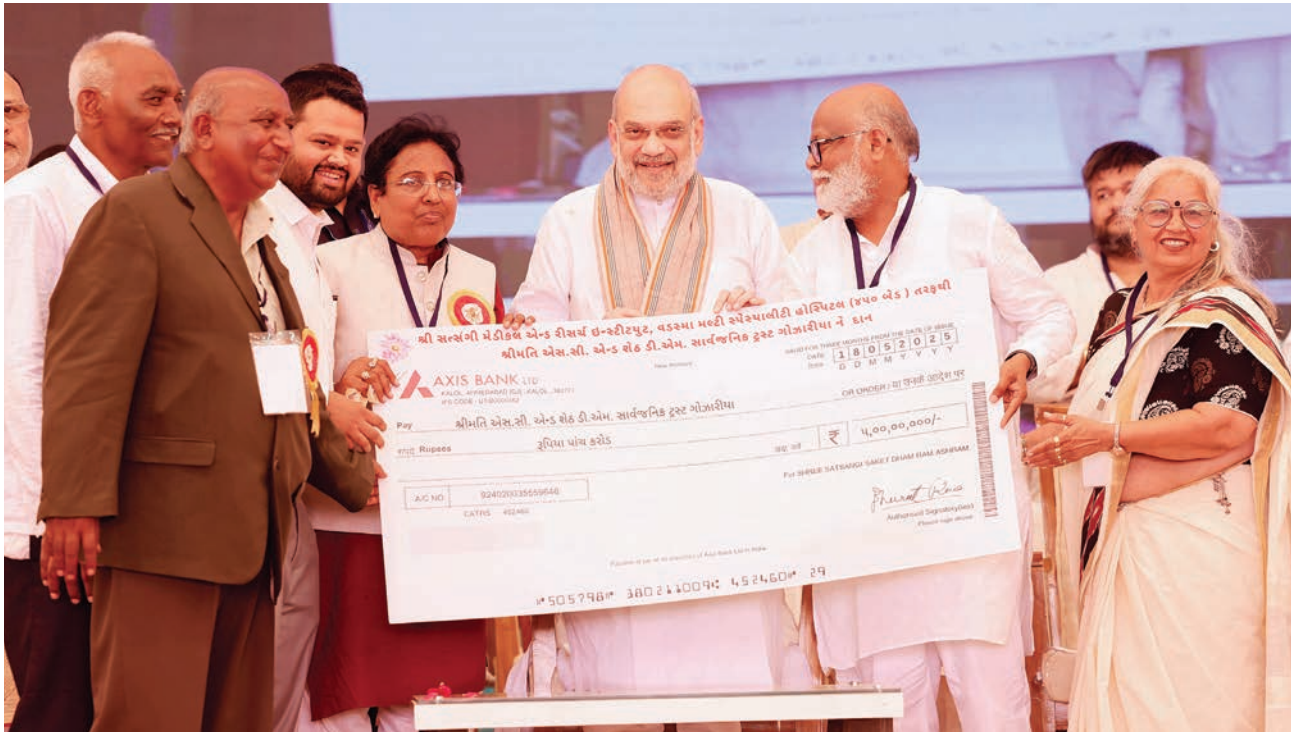
ਸਹਿਕਾਰ ਉਦਯੋਗ ਟੀਮ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਿਹਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਲ 2014 ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ 140 ਕਰੋੜ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਸਿਹਤ ਲਈ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਮਹਿਸਾਣਾ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ ਕੇ ਪਟੇਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਧੂਬੇਨ ਪਟੇਲ ਨਰਸਿੰਗ ਕਾਲਜ ਦੀ ਨਵੀਂ ਬਣੀ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਦੁਹਰਾਇਆ। ਸਵੱਛ ਭਾਰਤ ਮਿਸ਼ਨ, ਫਿੱਟ ਇੰਡੀਆ ਮੂਵਮੈਂਟ, ਹਰ ਘਰ ਜਲ, ਹਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ੋਚਾਲਯ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਨ ਇੰਦਰਧਨੁਸ਼ ਵਰਗੀਆਂ ਵਿਆਪਕ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਯਤਨਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਿਹਤ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਹਰ ਬੱਚੇ ਦੇ ਟੀਕਾਕਰਨ, ਪੇਸ਼ਣ ਮੁਹਿੰਮ ਅਤੇ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਯੋਜਨਾ ਰਾਹੀਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਗਰੀਬ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਘਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਹੀ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਲ 2018 ਵਿੱਚ ਆਯ-

- ➔ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਬਜਟ 37 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 1.37 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋਇਆ
- ➔ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਸਿਹਤ ਲਈ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾ ਰਹੀ ਹੈ ਸਰਕਾਰ
- ➔ ਏਮਜ਼ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 7 ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 23 ਹੋਈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ 387 ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 780 ਹੋਈ
- ➔ 60 ਲੱਖ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਕਾਰਡ ਨਾਲ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੇ ਮੁਫਤ ਇਲਾਜ ਦੀ ਸਹੂਲਤ
- ➔ ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਜਨ ਔਸ਼ਧੀ ਯੋਜਨਾ ਤੋਂ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਸਸਤੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ

ਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਯੋਜਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 60 ਲੱਖ ਲੋੜਵੰਦ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਕਾਰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਪੰਜ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦਾ ਮੁਫਤ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 70 ਸਾਲ ਤੋਂ



ਸਿਹਤ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਹੋਇਆ ਮਜ਼ਬੂਤ, ਵਧੀ ਟੈਲੀ-ਮੈਡੀਸਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ

ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਲ 2014 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਿਹਤ ਬਜਟ 37 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਲ 2025-26 ਵਿੱਚ ਵਧਾ ਕੇ 1 ਲੱਖ 37 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬਜਟ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਡਿਜੀਟਲ ਸਿਹਤ ਈਕੋਸਿਸਟਮ ਬਣਾਇਆ, ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਯੋਜਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਅਰੋਗਿਆ ਮੰਦਰ ਬਣਾਏ। ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਸਿਹਤ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, 730 ਵੱਡੇ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾਨ ਅਤੇ 3,382 ਤਹਿਸੀਲ-ਪੱਧਰੀ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਲ 2014 ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਸੱਤ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸਜ਼ (ਏਮਜ਼) ਸਨ, ਜੋ ਹੁਣ 23 ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੀ 387 ਤੋਂ ਦੁੱਗਣੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਕੇ 780 ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਐਮ-ਬੀਬੀਐਸ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 51 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 1 ਲੱਖ 18 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ 'ਮਾਸਟਰ ਇਨ ਮੈਡੀਸਨ/ਸਰਜਰੀ' ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੀ 31 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 74 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਯੋਗ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਹਤ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪੂਰੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਟੈਲੀ-ਮੈਡੀਸਨ ਸਹੂਲਤ ਵੀ ਵਧਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਨ ਔਸ਼ਧੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾ ਕੇ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਸਸਤੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈਆਂ ਹਨ।

ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦਾ ਮੁਫਤ ਇਲਾਜ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੀ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਹਰ ਹਸਪਤਾਲ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਹਸਪਤਾਲ ਆਯੁਸ਼ਮਾਨ ਭਾਰਤ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਉਣ, ਤਾਂ ਜੋ ਆਮ ਜਨਤਾ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਮਿਲ ਸਕੇ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਨਰਸਿੰਗ ਕਾਲਜ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ 3700 ਵਰਗ ਮੀਟਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਬੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਨਰਸਿੰਗ ਸਮੇਤ ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਨਰਸਿੰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਰਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਲੈਕਚਰ

ਰੂਮ, ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ, ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਅਤੇ ਦਫਤਰ ਵਰਗੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਇਹ ਇਮਾਰਤ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਡਾਕਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਨਰਸਿੰਗ ਕਾਲਜ 65 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਨਰਸਿੰਗ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਹਿਲਾ ਹੋਸਟਲ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਕੈਂਸਰ ਹਸਪਤਾਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ 'ਤੇ ਵੀ ਜਲਦੀ ਹੀ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਗਰੀਬ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਮਾਜ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦਾਨ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਹਸਪਤਾਲ ਨੂੰ ਚਲਾਏ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਅਤਿ-ਆਧੁਨਿਕ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਓਸੀਆਈ ਪੋਰਟਲ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਬੋਲੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ

ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਘਰ ਵਾਪਸੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕੋਈ ਅਸੁਵਿਧਾ

ਸਹਿਕਾਰ ਉਦਯੋਗ ਟੀਮ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ, ਭਾਰਤ ਆਪਣੇ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਯਤਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਆਉਣ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਸੁਵਿਧਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ। ਇਹ ਸੰਕਲਪ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਓਸੀਆਈ) ਪੋਰਟਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ, ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾ-ਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਆਸਾਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਵਾਂ ਓਸੀਆਈ ਪੋਰਟਲ ਅੱਪ-ਟੂ-ਡੇਟ ਯੂਜ਼ਰ ਇੰਟਰਫੇਸ ਨਾਲ ਨਵਾਂ ਓਸੀਆਈ ਪੋਰਟਲ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਵਾਂ ਪੋਰਟਲ ਮੌਜੂਦਾ 50 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲਤਾ, ਵਧੀ ਹੋਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਪਭੋਗਤਾ-ਅਨੁਕੂਲ ਅਨੁਭਵ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ। ਨਵਾਂ ਓਸੀਆਈ ਪੋਰਟਲ URL: [https:// ociservices.gov.in](https://ociservices.gov.in). 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 11 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਕਨੀਕੀ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਓਸੀਆਈ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਫੀਡ-ਬੈਕ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਮੌਜੂਦਾ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਅਨੁਭਵ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਓਸੀਆਈ ਪੋਰਟਲ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਓਸੀਆਈ ਸੇਵਾ ਪੋਰਟਲ ਵਿੱਚ ਕਈ ਉਪਭੋਗਤਾ-ਅਨੁਕੂਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਉਪਭੋਗਤਾ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦਾ ਆਟੋ-ਫਿਲ, ਪੂਰੀਆਂ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਰੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਡੈਸ਼ਬੋਰਡ, ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਲਈ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਆਨਲਾਈਨ ਭੁਗਤਾਨ ਗੇਟਵੇ, ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪਲੋਡ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ



➔ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਆਸਾਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅੱਪ-ਟੂ-ਡੇਟ ਯੂਜ਼ਰ ਇੰਟਰਫੇਸ ਨਾਲ ਨਵਾਂ ਓਸੀਆਈ ਪੋਰਟਲ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਬਿਨੈਕਾਰ ਲਈ ਵਿਕਲਪ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਪੋਰਟਲ ਵਿੱਚ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲ, ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਫਾਈਲਿੰਗ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ-ਪੱਤਰ, ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਅਰਜ਼ੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ ਅਤੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪਲੋਡ ਕਰਨ ਲਈ ਇਨ-ਬਿਲਟ ਇਮੇਜ ਕ੍ਰੋਪਿੰਗ ਟੂਲ ਵੀ ਹਨ। ਨਵੇਂ ਓਸੀਆਈ ਪੋਰਟਲ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ, ਮਲਟੀਪਲ ਵੈਬ ਸਰਵਰਾਂ ਨਾਲ ਉੱਚ ਉਪਲਬਧਤਾ ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਮ ਓਪਰੇਟਿੰਗ ਸਿਸਟਮ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੇਡਹੈਟ 9, ਅਤੇ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਅਤੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਅੱਪਗ੍ਰੇਡ ਸਮੇਤ ਕਈ ਤਕਨੀਕੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵੀ ਹਨ। ਇਹ ਉੱਨਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਡੇਟਾ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ, ਡੇਟਾ ਸਟੋਰੇਜ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਸਾਰੇ ਡਿਵਾਈਸਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਹ ਮੋਬਾਈਲ ਅਨੁਕੂਲ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਪੋਰਟਲ ਸਾਈਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ।

ਓਵਰਸੀਜ਼ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਓਸੀਆਈ) ਕਾਰਡਧਾਰਕ ਯੋਜਨਾ ਦੇਸ਼

ਵਿੱਚ ਸਾਲ 2005 ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਐਕਟ, 1955 ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਸੋਧ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਉਹ 26 ਜਨਵਰੀ 1950 ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਰਹੇ ਹੋਣ, ਜਾਂ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਖੁਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ, ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਅਤੇ ਪੜਦਾਦਾ-ਪੜਦਾਦੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾਂ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਹਨ ਜਾਂ ਉੱਥੇ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਓਸੀਆਈ ਸੇਵਾ ਪੋਰਟਲ ਸਾਲ 2013 ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਹੁਣ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ 180 ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਾਰਤੀ ਮਿਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 12 ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਖੇਤਰੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਫਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਲਗਭਗ 2,000 ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਇੰਜਣ ਹਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ

ਸਹਿਕਾਰ ਉਦਯੋਗ ਟੀਮ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਰਾਹੀਂ ਕਰੋੜਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਰਾਹੀਂ ਠੋਸ ਰਣਨੀਤਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਵਿਕਾਸ ਨਿਗਮ (ਐਨਸੀਡੀਸੀ) ਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਰਲੀਧਰ ਮੋਹੋਲ ਨੇ ਐਨਸੀਡੀਸੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਐਨਸੀਡੀਸੀ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਤੇ ਰਣਨੀਤਕ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ। ਸਹਿਕਾਰੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਟੁੱਟ ਵਚਨਬੱਧਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਨਸੀਡੀਸੀ ਦੇ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੇਂਡੂ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ, ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਇੰਜਣ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਹੋਲ ਨੇ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਦੇ 'ਸਹਿਕਾਰ ਤੋਂ ਸਮ੍ਰਿੱਧੀ' ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਗਠਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਉਤਪ੍ਰੇਰਕ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਐਨਸੀਡੀਸੀ ਨੇ ਇੱਕ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਐਨਸੀਡੀਸੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਲਈ ਨਵੀਨਤਾਕਾਰੀ ਹੱਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਨਸੀਡੀਸੀ ਦੀਆਂ ਕਰਜ਼ਾ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਦਰਅਸਲ, ਐਨਸੀਡੀਸੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-



➔ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ, ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ, ਸਟੋਰੇਜ, ਨਿਰਯਾਤ ਅਤੇ ਆਯਾਤ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਐਨਸੀਡੀਸੀ

➔ ਐਨਸੀਡੀਸੀ ਦੇ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ ਮਜ਼ਬੂਤੀ

ਹਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਪਸੰਦੀਦਾ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਉੱਨਤੀ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਤੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ੇ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਐਨਸੀਡੀਸੀ ਨੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ, ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ, ਸਟੋਰੇਜ, ਨਿਰਯਾਤ ਅਤੇ ਆਯਾਤ ਲਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਗਮ ਪੇਂਡੂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਸਿੰਚਾਈ ਵਰਗੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿੱਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਲਹਿਰ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਪਛਾਣ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਵਿਕਾਸ ਨਿਗਮ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਲਈ ਨਵੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਵੈ-ਸਹਾਇਤਾ ਸਮੂਹਾਂ ਲਈ 'ਸਵੈਸ਼ਕਤੀ ਸਹਿਕਾਰ'; ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰਜ਼ੇ

ਲਈ 'ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਕਿਸਾਨ ਸਹਿਕਾਰ'; ਡੇਅਰੀ ਲਈ 'ਡੇਅਰੀ ਸਹਿਕਾਰ' ਅਤੇ ਮਹਿਲਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਲਈ 'ਨੰਦਿਨੀ ਸਹਿਕਾਰ' ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਐਨਸੀਡੀਸੀ ਨੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2023-24 ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਕੁੱਲ 60,618.47 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਵੰਡੇ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਵੰਡ ਵਿੱਚ 48 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ। ਐਨਸੀਡੀਸੀ ਦਾ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2026-27 ਤੱਕ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਵੰਡਣ ਦਾ ਟੀਚਾ ਹੈ। ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2024-25 ਵਿੱਚ ਵੀ, ਐਨਸੀਡੀਸੀ ਨੇ ਲਗਭਗ 66 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਵੰਡੇ ਹਨ। ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ, ਇਹ ਹੁਣ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਘੱਟ ਦਰਾਂ 'ਤੇ 2000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਾਧੂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਵੰਡਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਨਿਗਮ ਨੇ ਡੂੰਘੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਟਰਾਲਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਦੇਣ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਹੈ।



ਨੈਨੋ ਯੂਰੀਆ ਅਤੇ ਨੈਨੋ ਡੀਏਪੀ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਤੋਂ ਇਫਕੋ ਨੇ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ ਨੈਨੋ ਜ਼ਿੰਕ ਅਤੇ ਨੈਨੋ ਕਾਪਰ

ਸਹਿਕਾਰ ਉਦਯੋਗ ਟੀਮ

ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨੈਨੋ ਖਾਦਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਬਿਹਤਰ ਹੁੰਗਾਰੇ ਤੋਂ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਨੰਬਰ ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ ਇਫਕੋ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹੈ। ਨੈਨੋ ਯੂਰੀਆ ਅਤੇ ਨੈਨੋ ਡੀਏਪੀ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਫਕੋ ਨੇ ਹੁਣ ਨੈਨੋ ਜ਼ਿੰਕ ਅਤੇ ਨੈਨੋ ਕਾਪਰ ਨੂੰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ। ਨੈਨੋ ਐਨ-ਪੀਕੇ ਵੀ ਜਲਦੀ ਹੀ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਫਕੋ ਦੀ 54ਵੀਂ ਸਾਲਾਨਾ ਆਮ ਮੀਟਿੰਗ (ਏਜੀਐਮ) ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਨੈਨੋ ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਰਨ ਫਸਲ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵੀ ਦੱਸੀ।

ਨੈਨੋ ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਉਛਾਲ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਫਕੋ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ਼੍ਰੀ ਦਿਲੀਪ ਸੰਘਾਨੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਡਾ. ਉਦਯੋਗ ਸ਼ੰਕਰ ਅਵਸਥੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2024-25 ਵਿੱਚ ਨੈਨੋ ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ 47 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦਾ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਨੈਨੋ ਖਾਦਾਂ ਦੀਆਂ 365.09 ਲੱਖ ਬੋਤਲਾਂ ਵੇਚੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ (2023-2024) ਵਿੱਚ, 248.95 ਲੱਖ ਬੋਤਲਾਂ ਵੇਚੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2024-25 ਦੌਰਾਨ ਵੇਚੀਆਂ ਗਈਆਂ

➔ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਦੇ ‘ਸਹਿਕਾਰ ਤੋਂ ਸਮ੍ਰਿੱਧੀ’ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਫਕੋ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਅੰਕੜੇ

➔ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2024-25 ਵਿੱਚ ਇਫਕੋ ਦਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ, ਨੈਨੋ ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ 47 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦਾ ਵਾਧਾ

ਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, 268 ਲੱਖ ਬੋਤਲਾਂ ਨੈਨੋ ਯੂਰੀਆ ਪਲੱਸ (ਤਰਲ) ਅਤੇ 97 ਲੱਖ ਬੋਤਲਾਂ ਨੈਨੋ ਡੀਏਪੀ (ਤਰਲ) ਦੀਆਂ ਸਨ। ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2023-24 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਨੈਨੋ ਯੂਰੀਆ ਪਲੱਸ (ਤਰਲ) ਦੀ ਵਿਕਰੀ 31 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਨੈਨੋ ਡੀਏਪੀ (ਤਰਲ) ਦੀ ਵਿਕਰੀ 118 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੱਧ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਕਰੀ 12 ਲੱਖ ਟਨ ਰਵਾਇਤੀ ਯੂਰੀਆ ਅਤੇ 4.85 ਲੱਖ ਟਨ ਰਵਾਇਤੀ ਡੀਏਪੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਵਿੱਚ, ਇਫਕੋ ਨੇ 3,811 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਇਆ ਅਤੇ 41,244 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਟਰਨਓਵਰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਦਿਲੀਪ ਸੰਘਾਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਲਈ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਫਕੋ ਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ‘ਸਹਿਕਾਰ ਤੋਂ ਸਮ੍ਰਿੱਧੀ’ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਇਹ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਲਗਾਤਾਰ ਤਿੰਨ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ 3,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਮੁਨਾਫਾ ਦਰਜ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਫਕੋ ਨੇ

ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਇਗੀਸ਼ੁਦਾ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ‘ਤੇ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦਾ ਲਾਭਅੰਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਲਾਭਅੰਸ਼ ਪਿਛਲੇ 23 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਰਸਾਇਣ ਅਤੇ ਖਾਦ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਨਾਲ, ਨੈਨੋ ਖਾਦ ਇਫਕੋ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਫੋਕਸ ਖੇਤਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਵਿਆਪਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਅਤੇ ਖੋਜਾਂ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇਫਕੋ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਡਾ. ਉਦਯੋਗ ਸ਼ੰਕਰ ਅਵਸਥੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਫਕੋ ਜਲਦੀ ਹੀ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਮੁੱਢਲੀ ਖੁਰਾਕ ਵਜੋਂ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਦਾਣੇਦਾਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨੈਨੋ ਐਨਪੀਕੇ ਖਾਦ ਲਾਂਚ ਕਰੇਗਾ। ਨੈਨੋ ਐਨਪੀਕੇ ਖਾਦ ਮੈਗਨੀਸ਼ੀਅਮ, ਸਲਫਰ, ਜ਼ਿੰਕ ਅਤੇ ਤਾਂਬੇ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ ਜੋ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਤੱਤਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ। ਤਰਲ ਨੈਨੋ ਯੂਰੀਆ ਪਲੱਸ ਅਤੇ ਤਰਲ ਨੈਨੋ ਡੀਏਪੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਮਿੱਟੀ ਤੋਂ ਰਵਾਇਤੀ ਰਸਾਇਣਕ ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ



ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਉੱਚ ਵਰਤੋਂ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਤੁਲਿਤ ਪੌਸ਼ਣ ਨੂੰ ਹੋਰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੂਖਮ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਫਕੋ ਨੇ 100 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਬੋਤਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨੈਨੋ ਜ਼ਿੰਕ (ਤਰਲ) ਅਤੇ ਨੈਨੋ ਕਾਪਰ (ਤਰਲ) ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਏ ਹਨ। ਇਸਦੀ ਕੀਮਤ 200 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਬੋਤਲ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ।

ਡਾ. ਅਵਸਥੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਫਕੋ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨੈਨੋ ਖਾਦਾਂ ਦੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨੈਨੋ ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਡਰੋਨ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਤੇ ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ (ਏਆਈ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ, ਇਫਕੋ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਭੋਜਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨੈਨੋ ਖਾਦਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ, ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ, ਕੀਨੀਆ, ਸਲੋਵੇਨੀਆ, ਮਾਰੀਸ਼ਸ, ਜੈਂਬੀਆ, ਨੇਪਾਲ ਅਤੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਫਕੋ ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੈਨੋ ਖਾਦ ਪਲਾਂਟ ਵੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ ਸਰਕਾਰ ਟੈਕਸ ਛੋਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੁਫਤ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਫਕੋ ਨੇ 40 ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਫਕੋ ਆਪਣੇ ਕਲੋਲ ਪਲਾਂਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਤਿ-ਆਧੁਨਿਕ ਬੀਜ ਖੋਜ ਕੇਂਦਰ ਵੀ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਦੇਸੀ ਕਾਢਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 'ਦੇਸੀ' ਬੀਜਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ।

3,811
ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਹੋਇਆ
ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਮੁਨਾਫਾ

54ਵੀਂ ਸਾਲਾਨਾ ਆਮ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਇਫਕੋ ਨੇ ਦੋ ਉੱਘੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲ 2023-24 ਲਈ 'ਇਫਕੋ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਰਤਨ ਪੁਰਸਕਾਰ' ਅਤੇ 'ਇਫਕੋ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਬੰਧੂ ਪੁਰਸਕਾਰ' ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਮਹੂਵਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਉਦਯੋਗ ਮੰਡਲੀ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਸ਼੍ਰੀ ਮਾਨਸਿੰਘਭਾਈ ਕਲਿਆਣਜੀਭਾਈ ਪਟੇਲ ਨੂੰ 'ਇਫਕੋ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਰਤਨ ਪੁਰਸਕਾਰ' ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਯਤਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 'ਇਫਕੋ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਬੰਧੂ ਪੁਰਸਕਾਰ' ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਿਸਾਲੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਨਮਾਨਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਡਾ. ਅਵਸਥੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਫਕੋ ਨੇ ਫਸਲ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਨੈਨੋ ਖਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 2,500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। 'ਮਾਡਲ ਨੈਨੋ ਵਿਲੇਜ ਅਤੇ ਕਲੱਸਟਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ' ਜੁਲਾਈ 2024 ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 203 ਪਿੰਡ ਕਲੱਸਟਰ (2,000 ਏਕੜ ਹਰੇਕ) ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ। ਹੁਣ ਤੱਕ, ਨੈਨੋ ਵਿਲੇਜ ਪੋਰਟਲ 'ਤੇ 90,000 ਤੋਂ ਵੱਧ

41,244
ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਰਿਹਾ
ਹੈ ਟਰਨਓਵਰ

ਕਿਸਾਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੈਨੋ ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ 5 ਲੱਖ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ, 72,000 ਏਕੜ 'ਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਡਰੋਨ ਦੁਆਰਾ ਛਿੜਕਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਨੇ ਰਸਾਇਣਕ ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ 28.73 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਕਮੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਫਸਲ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ 5.8 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦਾ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ।

35,600 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 10 ਪਲਾਂਟਾਂ ਦੇ ਨੈੱਟਵਰਕ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਫਕੋ ਭਾਰਤ ਦਾ ਨੰਬਰ ਇੱਕ ਖਾਦ ਉਤਪਾਦਕ ਹੈ, ਜੋ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ 5 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਸੀਮਾਂਚਲ ਵਿੱਚ ਇਫਕੋ ਨੈਨੋ ਖਾਦ ਅਤੇ ਡਰੋਨ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਨਵੀਨਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਮਖਾਨੇ ਦੀ ਖੇਤੀ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਹੋ ਰਹੇ ਕਿਸਾਨ

ਸੁਰਚੀ ਕੁਮਾਰੀ

ਬਿਹਾਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੌਲਤ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਧਰਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਖਾਨਾ ਇਸਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਕੀਮਤੀ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੈ। ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਮਿਥਿਲਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਗਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਮਿਥਿਲਾ ਮਖਾਨਾ ਆਪਣੀ ਪੌਸ਼ਟਿਕਤਾ, ਔਸ਼ਧੀ ਮਹੱਤਵ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਬਿਹਾਰ ਲਈ ਸਗੋਂ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਮਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਟੀਨ, ਫਾਈਬਰ, ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ, ਮੈਗਨੀਸ਼ੀਅਮ, ਆਇਰਨ ਅਤੇ ਫਾਸਫੋਰਸ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਮਖਾਨਾ, ਇੱਕ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਸੁਪਰਫੂਡ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਆਮਦਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਰੋਤ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਬਿਹਾਰ ਦੀ ਪੇਂਡੂ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਧਾਰ ਵੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੇ ਪੂਰਨੀਆ, ਕਟਿਹਾਰ, ਅਰਰੀਆ, ਕਿਸ਼ਨਗੰਜ, ਸਹਰਸਾ, ਸੁਪੌਲ, ਦਰਭੰਗਾ ਅਤੇ ਮਧੁਬਨੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਮਖਾਨਾ ਦੀ ਖੇਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕੇਂਦਰ ਹਨ। ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਮਖਾਨੇ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਇਕੱਲੇ ਕਟਿਹਾਰ ਵਿੱਚ 6,840 ਹੈਕਟੇਅਰ ਅਤੇ ਪੂਰਨੀਆ ਵਿੱਚ 6,550 ਹੈਕਟੇਅਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮਖਾਨੇ ਦੀ ਵੱਧਦੀ ਮੰਗ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੀਨ-ਤਾਕਾਰੀ ਕਾਸ਼ਤ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਪੂਰਨੀਆ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਬਲਾਕ ਦੇ ਕਵਈਆ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮਖਾਨੇ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ 2024 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਹਿਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮਖਾਨੇ ਦੀ ਖੇਤੀ ਵਿੱਚ ਡਰੋਨ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਰਾਹੀਂ ਇਫਕੋ ਨੈਨੋ ਯੂਰੀਆ ਪਲੱਸ ਅਤੇ ਨੈਨੋ ਡੀਏਪੀ ਦਾ ਛਿੜਕਾਅ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਮੀਦਜਨਕ ਨਤੀਜੇ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਪੱਤਿਆਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਸਤਨ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਮੀ ਆਈ। ਇਹ ਨਵੀਨਤਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਵਾਇਤੀ ਖਾਦਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਫਸਲ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਵਿੱਚ 10-15 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨੈਨੋ ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਵਧੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਫਸਲ ਸਾਲ 2025 ਵਿੱਚ, ਨੀਰਜ ਕੁਮਾਰ ਨਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਕਿਸਾਨ ਨੇ 35 ਏਕੜ ਰਕਬੇ ਵਿੱਚ ਮਖਾਨਾ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ



ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਫਕੋ ਨੈਨੋ ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਦੋ ਦੌਰ ਦੇ ਛਿੜਕਾਅ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਪੱਤਿਆਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਪੜਾਅ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ ਦੌਰਾਨ ਫੁੱਲ ਆਉਣ ਤੱਕ ਨੈਨੋ ਖਾਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮਖਾਨੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਫਲਦਾਇਕ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਹੈ।

ਕਿਉਂਕਿ ਮਖਾਨਾ ਇੱਕ ਜਲ-ਫਸਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਮਿੱਟੀ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਸੀਮਤ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੋਖਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਪੱਤਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਇਸਨੂੰ ਪੌਸ਼ਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਗੋਮ-ਚੇਂਜਰ ਵਜੋਂ ਉਭਰਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਠੋਸ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਫਕੋ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 2024 ਵਿੱਚ ਪੂਰਨੀਆ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਡਰੋਨ ਰਾਹੀਂ 780 ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਛਿੜਕਾਅ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਾਲ 2025 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅਪ੍ਰੈਲ-ਮਈ ਵਿੱਚ, ਮਖਾਨਾ ਖੇਤਰ ਦੇ 410 ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਛਿੜਕਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਖੇਤਰ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੀਮਾਂਚਲ, ਕੋਸੀ ਅਤੇ ਮਿਥਿਲਾ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਨੈਨੋ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵਧਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਡਾ. ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ, ਮਖਾਨਾ ਵਿਗਿਆਨੀ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਾਲਜ, ਪੂਰਨੀਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 'ਇਫਕੋ ਨੈਨੋ ਡੀਏਪੀ ਮਖਾਨਾ ਫਸਲਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਚਮਤਕਾਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ 5 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਲੀਟਰ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਫਾਸਫੇਟ ਡਿਲੀਵਰੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਫਕੋ ਨੈਨੋ ਯੂਰੀਆ ਪਲੱਸ (3 ਮਿਲੀਲੀਟਰ/ਲੀਟਰ), ਸਾਗਰਿਕਾ ਅਤੇ ਨਿੰਮ ਤੇਲ (5

ਮਿਲੀਲੀਟਰ/ਲੀਟਰ) ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਮਖਾਨੇ ਦੇ ਬੀਜਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।'

ਇਸ ਨਵੀਨਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਥੰਮ੍ਹ ਡਰੋਨ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਹੈ। ਡਰੋਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਬਚਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਬਲਕਿ ਲਾਗਤਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇਕਸਾਰ ਅਤੇ ਸਹੀ ਛਿੜਕਾਅ ਨੂੰ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਟਿਕਾਊ, ਲਾਭਦਾਇਕ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਨੁਕੂਲ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵੱਲ ਇੱਕ ਦਲੇਰ ਕਦਮ ਹੈ। ਇਫਕੋ ਦੀਆਂ ਨੈਨੋ ਖਾਦਾਂ ਅਤੇ ਡਰੋਨ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਬਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਮਖਾਨੇ ਦੀ ਖੇਤੀ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਲਿਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸੀਮਾਂਚਲ ਵਿੱਚ ਮਖਾਨੇ ਦੀ ਖੇਤੀ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨਵੀਨਤਾ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਉਮੀਦ ਨਾਲ ਮਹੱਤਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਤਬਦੀਲੀ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਆਕਾਰ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਬਲਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਵੀ ਸਸ਼ਕਤ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਰਾਹੀਂ, ਬਿਹਾਰ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਵਰਗੇ ਗੁਆਂਢੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਖਾਨੇ ਦੀ ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਜਾਗੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਥੇ ਇਹ ਫਸਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਵਿਕਾਸ ਦੀਆਂ ਬੇਅੰਤ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਫਕੋ ਨੈਨੋ ਖਾਦਾਂ ਅਤੇ ਡਰੋਨ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਮਖਾਨੇ ਦੀ ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਬੇਮਿਸਾਲ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਵਧਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।'

-ਲੇਖਿਕਾ ਇਫਕੋ ਦੇ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ

ਸਹਿਕਾਰ ਉਦਯੋਗ ਟੀਮ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ 'ਸਹਿ-ਕਾਰ ਤੋਂ ਸਮ੍ਰਿਤੀ' ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਲਹਿਰ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਬੇਮਿਸਾਲ ਗਤੀ ਨਾਲ ਵਿਕਸਤ ਅਤੇ ਫੈਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਰਥਕ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਵਜੋਂ, ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੋਜ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ (ਆਈਸੀਏਆਰ), ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਖੋਜ ਸੰਸਥਾਨ (ਐਨਏਈਪੀ) ਵਿਖੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਉੱਚ-ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਯੁੱਗ ਦੀਆਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪਹਿਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਆਈਸੀਏਆਰ-ਐਨਏਈਪੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸਹਿਕਾਰੀ ਆਰਥਿਕ ਮੰਚ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਯੋਜਿਤ ਇਸ ਉੱਚ-ਪੱਧਰੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ, 'ਸਹਿਕਾਰੀ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਖੇਤਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਆਰਥਿਕ ਢਾਂਚਾ' 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨੀਤੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਆਕਾਰ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸਮੂਹਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਰਾਹੀਂ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਵਿਕਾਸ, ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਰਾਹ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਢਾਂਚਿਆਂ ਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵਾਹਕ ਵਜੋਂ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਰਣਨੀਤੀਆਂ 'ਤੇ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਹੋਈ।

ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੋਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਐਨਸੀਯੂਆਈ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਿਲੀਪ ਸੰਘਾਨੀ ਨੇ ਇਸ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਲਈ ਉਤਪਾਦਨ, ਉਤਪਾਦਕਤਾ, ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਦੀ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ, ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਠੋਸ ਵਿਧੀਆਂ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਜੋ ਸਹਿਕਾਰੀ ਢਾਂਚੇ ਰਾਹੀਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਰਥਪੂਰਨ ਗੱਲਬਾਤ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਰਾਹੀਂ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ, ਸਮਾਜਿਕ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਲਹਿਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ



ਭਾਰਤੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੋਜ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ (ਆਈਸੀਏਆਰ) ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮੋਹਰੀ ਮਾਹਿਰਾਂ, ਨੀਤੀ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ

ਮਕਾ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਨੀਂਹ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਯਤਨ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ, 'ਇੰਡੀਅਨ ਫਾਰਮਰਜ਼ ਫਰਟੀਲਾਈਜ਼ਰ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਲਿਮਟਿਡ' (ਇਫਕੋ) ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਡਾ. ਉਦਯੋਗ ਸ਼ੰਕਰ ਅਵਸਥੀ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਨੌਨੋ ਖਾਦਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮਾਹਿਰਾਂ, ਨੀਤੀ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ, ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਨਵੀਆਂ ਉਚਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ, ਤਿੰਨ ਉੱਘੀਆਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸਾਧਾਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਡਾ. ਮਲਿਕਾ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਡੂੰਘੀ ਮੁਹਾਰਤ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਨਿਰੰਤਰ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਮਾਨ, ਗਿਆਨ-ਸੰਚਾਲਿਤ ਸਮਾਜ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਲਈ ਰੋਮਾਸ਼ਾ ਪੁਰਸਕਾਰ 2025 ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਾਮਨਾ

ਝਾਅ ਨੂੰ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਵੀਨਤਾਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਲਈ 'ਲਕਸ਼ਮੀ ਸਹਿਗਲ ਗਲੋਬਲ ਅਵਾਰਡ 2025' ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ, 'ਚਿਵਰਸ ਮਾਈ-ਗ੍ਰੋਸ਼ਨ' ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਨੇ ਪੇਂਡੂ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ। ਡਾ. ਉਮਾਕਾਂਤ ਦਾਸ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ, ਸਮਾਜਿਕ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਭਰ ਦੇ ਸਮਰਪਣ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ 'ਐਲਵੀਐਸ ਪਬਲਿਕ ਪਾਲਿਸੀ 2025 ਲਾਈਫਟਾਈਮ ਅਚੀਵਮੈਂਟ ਅਵਾਰਡ' ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਆਈਸੀਏਆਰ-ਐਨਏਈਪੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾ. ਪੀ.ਐਸ. ਬਿਰਥਲ, ਇਫਕੋ ਦੇ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਯੋਗੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਸਿੰਘ, ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਕਈ, ਨੀਤੀ ਆਯੋਗ ਦੇ ਕਮਲ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਐਮਐਸਪੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਨੋਦ ਆਨੰਦ ਅਤੇ ਇਰਮਾ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾ. ਉਮਾਕਾਂਤ ਦਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਡਾ. ਮਲਿਕਾ ਕੁਮਾਰ ਸਮੇਤ ਕਈ ਕਈ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ।

ਜੈਵਿਕ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਗਊਗ੍ਰਾਮ ਜਨਜਾਗਰਣ ਯਾਤਰਾ

ਸਹਿਕਾਰ ਉਦਯੋਗ ਟੀਮ

ਭਾਰਤ ਦੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਗਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਵ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੈ-ਵਿਕ ਖੇਤੀ, ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ। ਪਰ, ਪਿਛਲੇ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਗਾਵਾਂ ਦੁੱਧ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀਆਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਦੀ ਸੋਚ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵਧੀ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਸ ਮਨੋ-ਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਅਤੇ ਗਾਵਾਂ ਦੇ ਗੁਆਚੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਕੇ ਪੇਂਡੂ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ ਵਿੱਚ 'ਗਊਗ੍ਰਾਮ ਜਨਜਾਗਰਣ ਯਾਤਰਾ 2025' ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਗਊ-ਅਧਾਰਤ ਖੇਤੀ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਫੈਲਾਉਣ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਿਖਰਲੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ ਇਫਕੋ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਗਊ ਸੇਵਾ ਆਯੋਗ ਅਤੇ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਵਿਕਾਸ ਸੰਘ ਅਤੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਨਗਰ ਗਊਸ਼ਾਲਾ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਇਸਨੂੰ ਰਾਜ ਵਿਆਪੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਗਊ-ਪਾਲਕ ਅਤੇ ਡੇਅਰੀ ਕਿਸਾਨ ਇਸ ਯਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸਨੂੰ ਇਫਕੋ ਦੁਆਰਾ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਜਨ ਜਾਗਰਣ ਯਾਤਰਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਹੀ 24 ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ 30,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੱਕ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨੈਨੋ ਖਾਦਾਂ ਅਤੇ ਬਾਇਓ ਡੀਕੰਪੋਜ਼ਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਮੇਤ ਟਿਕਾਊ ਅਭਿਆਸਾਂ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗਊਗ੍ਰਾਮ ਜਨ ਜਾਗਰਣ ਯਾਤਰਾ ਦੀ ਪਹਿਲ, ਜਿਸਨੂੰ ਸਹਿਕਾਰ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਵੈਦਿਕ ਕੁਦਰਤੀ ਖੇਤੀ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜੈ-ਵਿਕ ਖੇਤੀ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਖੇਤੀ ਵੱਲ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤੀ ਵਿੱਚ ਗਾਵਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ। ਗਾਵਾਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਗੋਬਰ ਅਤੇ ਪੰਚਗਵਯ ਵਰਗੇ ਗਊ-ਅਧਾਰਿਤ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਸਲਾਂ ਉਗਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਖਾਦ ਅਤੇ ਕੀਟ-ਰੋਧਕ



- ➔ ਸਿਖਰਲੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ ਇਫਕੋ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ 24 ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ 30,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੀ ਗਊਗ੍ਰਾਮ ਜਨਜਾਗਰਣ ਯਾਤਰਾ 2025
- ➔ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤੀ ਵਿੱਚ ਗਾਵਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੀ ਹੈ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼
- ➔ ਨੈਨੋ ਖਾਦਾਂ ਅਤੇ ਬਾਇਓ ਡੀਕੰਪੋਜ਼ਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਮੇਤ ਟਿਕਾਊ ਅਭਿਆਸਾਂ ਬਾਰੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਸਿੱਖਿਅਤ
- ➔ ਪੇਂਡੂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰਸਾਇਣ-ਮੁਕਤ ਅਤੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਖੇਤੀ ਲਈ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਸਿਖਲਾਈ

ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ, ਪੇਂਡੂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰਵਾਇਤੀ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਸੰਵਾਦ ਸਥਾਪਤ ਕਰਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਖੇਤੀ ਲਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ, ਕੁਦਰਤੀ ਖੇਤੀ ਲਈ ਗਊ ਮੂਤਰ ਅਤੇ ਗਊ ਗੋਬਰ ਅਧਾਰਿਤ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਖਾਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਲਈ ਨੈਨੋ ਯੂਰੀਆ ਅਤੇ ਬਾਇਓ ਡੀਕੰਪੋਜ਼ਰ ਦੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰਸਾਇਣ ਮੁਕਤ ਅਤੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਖੇਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਪੇਂਡੂ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਗਊਸ਼ਾਲਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਵਧਾਵਾ

ਗਊਗ੍ਰਾਮ ਜਨਜਾਗਰਣ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼

ਪੇਂਡੂ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਗਊਸ਼ਾਲਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਗਊ-ਅਧਾਰਿਤ ਜੈਵਿਕ ਖੇਤੀ ਵੱਲ ਤਬਦੀਲੀ ਨਦੀ-ਆਂ ਅਤੇ ਭੂਮੀਗਤ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਰਸਾਇਣਕ ਵਹਾਅ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੋਬਰ ਦੀ ਖਾਦ ਅਤੇ ਬਾਇਓ-ਡੀਕੰਪੋਜ਼ਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਉਪਜਾਊ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਸੁਖਮ ਜੀਵਾਣੂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸਨਾਲ ਸਿਹਤਮੰਦ ਫਸਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਫੈਲਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ, ਯਾਤਰਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਬਣਨ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ, ਜੈ-ਵਿਕ ਖੇਤੀ ਤਰੀਕਿਆਂ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰੇਗੀ ਇਫਕੋ



ਸਹਿਕਾਰ ਉਦਯੋਗ ਟੀਮ

ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਮੋਹਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ ਇਫਕੋ ਆਪਣੀਆਂ ਨਵੀਨਤਾਕਾਰੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਅਤੇ ਖੋਜਾਂ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਦੁਰਗਾਮੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਇਹ ਆਪਣੀਆਂ ਉੱਨਤ ਤਕਨਾਲੋਜੀਆਂ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ-ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੱਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਲਿਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਖਾਦਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤ-ਬਿਬਾੜੀ-ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਮੋਹਰੀ ਇਫਕੋ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੀਨਤਾਕਾਰੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਫਾਰ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਆਫ ਰੂਰਲ ਵੈਲਿਊ ਚੇਨ (ਐਫਡੀਆਰਵੀਸੀ) ਨਾਲ ਇੱਕ ਰਣਨੀਤਕ ਸਮਝੌਤਾ (ਐਮਓਯੂ) 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਭਰ ਵਿੱਚ ਨਵੀਨਤਾਕਾਰੀ, ਟਿਕਾਊ ਅਤੇ ਉੱਚ-ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਇਨਪੁਟਸ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਵਧਾ ਕੇ ਕਿਸਾਨ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨਾਂ (ਐਫਪੀਓ) ਨੂੰ ਸਸ਼ਕਤ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੱਕ ਇਫਕੋ ਦੇ ਨੈਨੋ ਖਾਦਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਵਧੇਗੀ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਐਫਪੀਓ ਰਾਹੀਂ ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੱਕ ਕਿਫਾਇਤੀ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ-ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਯਕੀਨੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ 800 ਤੋਂ ਵੱਧ ਐਫਪੀਓ ਅਤੇ 10 ਲੱਖ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ।

➔ ਐਫਪੀਓ ਨੂੰ ਸਸ਼ਕਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਫਕੋ ਨੇ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਫਾਰ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਆਫ ਰੂਰਲ ਵੈਲਿਊ ਚੇਨ (ਐਫਡੀਆਰਵੀਸੀ) ਨਾਲ ਹੱਥ ਮਿਲਾਇਆ

➔ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ 800 ਤੋਂ ਵੱਧ ਐਫਪੀਓ ਅਤੇ 10 ਲੱਖ ਕਿਸਾਨਾਂ 'ਤੇ ਪਵੇਗਾ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਇਸ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਰਾਹੀਂ, ਇਫਕੋ ਐਫਡੀਆਰਵੀਸੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਐਫਪੀਓ ਨੂੰ ਨਵੀਨਤਾਕਾਰੀ ਨੈਨੋ ਖਾਦਾਂ, ਬਾਇਓ ਸਟਿਮੂਲੈਂਟਸ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖਾਦਾਂ ਅਤੇ ਜੈਵਿਕ ਖਾਦਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਾਇਓ-ਖਾਦ ਅਤੇ ਬਾਇਓ-ਡੀਕੰਪੋਜ਼ਰ ਸਪਲਾਈ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਪਹਿਲ ਨਾ ਸਿਰਫ ਖੇਤੀ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰੇਗੀ ਬਲਕਿ ਸਮੂਹਿਕ ਖੇਤੀ ਰਾਹੀਂ ਟਿਕਾਊ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ-ਅਨੁਕੂਲ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਕਰੇਗੀ। ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਐਫਡੀਆਰਵੀਸੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭੂਗੋਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਐਫਪੀਓ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨੈੱਟਵਰਕ ਰਾਹੀਂ ਕਿਸਾਨ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਆਖਰੀ ਮੀਲ ਤੱਕ ਇਹਨਾਂ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਹ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਐਫਪੀਓ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਗਤ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਪੇਂਡੂ ਉਦਮ ਬਣਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ।

ਇਫਕੋ ਅਤੇ ਐਫਡੀਆਰਵੀਸੀ ਵਿਚਕਾਰ ਇਹ ਭਾਈਵਾਲੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਵੀਨਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਕੇ, ਉਤਪਾਦਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ

ਬਣਾ ਕੇ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਸੀਮਾਂਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲਚਕੀਲੇਪਣ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਕੇ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵੱਲ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਦਮ ਹੈ। ਇਹ ਐਫਪੀਓ ਦੀ ਸੰਸਥਾਗਤ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਪੇਂਡੂ ਉਦਮਾਂ ਵਜੋਂ ਵਿਕਸਤ ਹੋ ਸਕਣਗੇ। ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਸੀਮਾਂਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਸਰੋਤਾਂ ਨਾਲ ਸਸ਼ਕਤ ਬਣਾਏਗਾ। ਇਹ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਵੱਲ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕਦਮ ਹੈ, ਤਕਨੀਕੀ ਨਵੀਨਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਵਧੇਰੀ ਲਚਕੀਲੀ ਪੇਂਡੂ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ।



ਐਮ.ਕੇ. ਮਿਸ਼ਰਾ

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਮਾਰਕੀ- ਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ

ਅੱਜ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਖਪਤਕਾਰ ਸਿਰਫ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਨ, ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਮੋਹਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਮਾਜਿਕ ਭਲਾਈ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦਾ ਮਾਡਲ ਸਾਂਝੀ ਮਾਲਕੀ ਅਤੇ ਸਮੂਹਿਕ ਲਾਭ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਵਾਇਤੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਟਿਕਾਊ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਉਤਪਾਦਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੇਚਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਸਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਸਮਾਜ 'ਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ, ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਊਰਜਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਾਰਬਨ ਫੁੱਟਪ੍ਰਿੰਟ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਵਰਗੇ ਪਹਿਲੂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਨੈਤਿਕ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ, ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣਾ, ਨਿਰਪੱਖ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ, ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ ਬ੍ਰਾਂਡ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗਾਹਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਿੱਤਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਖਾਦੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਉਦਯੋਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਇਸਦੀ ਇੱਕ ਆਮ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ, ਜੋ ਪੇਂਡੂ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਕੇ ਵਾਤਾਵਰਣ-ਅਨੁਕੂਲ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਤੰਜਲੀ ਵੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਬ੍ਰਾਂਡ ਹੈ ਜੋ ਜੈਵਿਕ ਅਤੇ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਟਿਕਾਊ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ

ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਭਾਈਚਾਰਾ-ਕੇਂਦਰਿਤ ਵਪਾਰਕ ਪਹੁੰਚ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸਭਾਵਾਂ ਆਪਣੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਰਗੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਸਭਾਵਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਅਤੇ ਰਵਾਇਤੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਿਰਪੱਖ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਸੋਰਸਿੰਗ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਸਿੱਧੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਤੋਂ ਉਤਪਾਦ ਖਰੀਦਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਵਿਚੋਲੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਘੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਕੀਮਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਅਮੂਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਧਾ ਦੁੱਧ ਖਰੀਦ ਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਕੀਮਤ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਵਾਤਾਵਰਣ-ਅਨੁਕੂਲ ਉਤਪਾਦ ਵਿਕਾਸ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਕੇ ਜੈਵਿਕ ਉਤਪਾਦਾਂ, ਬਾਇਓ-ਡੀ-ਗਰੇਡੇਬਲ ਪੈਕੇਜਿੰਗ ਅਤੇ ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਊਰਜਾ ਨੂੰ ਅਪਨਾਉਣ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ, ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਰੀਸਾਈਕਲਿੰਗ ਨੂੰ ਵੀ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ, ਅਮੂਲ ਨੇ ਦੁੱਧ ਅਤੇ ਦਹੀਂ ਲਈ ਰਵਾਇਤੀ ਪਲਾਸਟਿਕ ਪੈਕੇਜਿੰਗ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬਾਇਓ-ਡੀਗਰੇਡੇਬਲ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਰਤੋਂ ਯੋਗ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਪੈਕੇਜਿੰਗ ਨੂੰ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸਨੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਸਟ੍ਰਾ ਅਤੇ ਚਮਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਗਜ਼ ਜਾਂ ਲੱਕੜ ਦੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਨਾਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਘੱਟ ਗਈ ਹੈ।

ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਆਮਦਨ-ਖਰਚ ਚਿੱਪਰਟਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿੱਤੀ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ

ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਾਲ ਹੀ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੁਨਾਫ਼ਾ-ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਟਿਕਾਊ ਖਪਤ, ਨਿਰਪੱਖ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਖਪਤਕਾਰਵਾਦ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵਰਕ-ਸ਼ਾਪਾਂ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ-ਅਨੁਕੂਲ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਉਤਪਾਦ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰਾਲਾ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਠੋਸ ਕਦਮ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਜਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਫਲ ਸਹਿਕਾਰੀ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਰਣਨੀਤੀ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਅਮੂਲ ਨਿਰਪੱਖ ਡੇਅਰੀ ਵਪਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਡੇਅਰੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਕੇ, ਉੱਚ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ-ਅਨੁਕੂਲ ਪੈਕੇਜਿੰਗ ਅਪਣਾ ਕੇ ਟਿਕਾਊ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਵੈ-ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਮਹਿਲਾ ਸੰਘ (ਸੇਵਾ) ਮਹਿਲਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ, ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਬਣਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਕੇ ਮਹਿਲਾ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਯਤਨ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨੈਤਿਕ ਵਪਾਰ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਧਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਸਿ-ਹਕਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸੰਸਥਾ, ਲਖਨਊ



ਇਫਕੋ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ਼੍ਰੀ ਦਿਲੀਪ ਸੰਘਾਣੀ ਦੇ ਨਾਲ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਨੇ 595ਵੀਂ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਏਜੰਡਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ, ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਕਸਾਵੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕਜੁੱਟ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ, ਸਦਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਲਚਕੀਲੇਪਣ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ।



ਇਫਕੋ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਡਾ. ਉਦਯ ਸ਼ੰਕਰ ਅਵਸਥੀ ਨੇ ਅੱਮਾਨ, ਜੌਰਡਨ ਵਿੱਚ ਜੌਰਡਨ ਫਾਸਟ ਮਾਈਨਜ਼ ਕੰਪਨੀ (ਜੇਪੀਐਮਸੀ) ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਆਮ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਿਫਕੋ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਹਾਮਿਮ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਡਾ. ਮੁਹੰਮਦ ਅਲ-ਥਾਨੀਬਤ ਅਲ-ਅਕਰਮ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।



ਇੰਡੀਅਨ ਐਗਰੋ-ਫਾਰੇਸਟ੍ਰੀ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਲਿਮਟਿਡ (ਆਈਐਫਐਫਡੀਸੀ) ਦੇ ਬੀਜ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਯੂਨਿਟ ਮੈਗਲਗੰਜ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲਖੀਮਪੁਰ (ਯੂਪੀ) ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਪ੍ਰਗਰਾਮ ਵਿੱਚ, ਇਫਕੋ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ਼੍ਰੀ ਦਿਲੀਪ ਸੰਘਾਣੀ ਨੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ।



ਇਫਕੋ ਦੇ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ਼੍ਰੀ ਯੋਗੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਜੋ ਚਾਰ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿੱਚ ਮਿਸਾਲੀ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਬੰਗਲੌਰ ਦੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਗਿਆਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਆਨਰੇਰੀ ਡਾਕਟਰੇਟ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਤਿਹਾਸਕ ਨਵੀਨਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਕੇ, ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੱਖਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ।



ਸਹਿਕਾਰ ਭਾਰਤੀ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਗਠਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਜੇ ਪਾਚਪੋਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰ ਭਾਰਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਮੰਡਲ ਨੇ ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਵਿੱਚ ਇਫਕੋ ਦੇ ਸਿਖਲਾਈ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਨੌਨੋ ਖਾਦਾਂ 'ਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਫਕੋ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਫੋਟੋ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਯਾਦ ਕੀਤਾ।



ਗੰਗਾ ਮਲਟੀਪਰਪਜ਼ ਆਡੀਟੋਰੀਅਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਲੀਆ (ਯੂਪੀ) ਦੇ ਵਿੱਚ ਨੌਨੋ ਖਾਦਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਫਸਲ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਵਧਾਉਣ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੈਮੀਨਾਰ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਫਕੋ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਯੂਪੀਪੀਸੀਐਫ ਲਖਨਊ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਵਾਲਮੀਕੀ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨੌਨੋ ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ।

2047 ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੀ ਸਾਡਾ ਸੁਪਨਾ, ਸਾਡਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਟੀਚਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂ ਭਾਰਤ ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਹੈ। ਇਸ ਸੋਚ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਸਾਨੀ ਦੀ ਸਾਡੀ ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਹੀ ਇਰਾਦੇ, ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਇੱਛੁਕ ਬਲਾਕਾਂ ਦੀ ਬੇਮਿਸਾਲ ਸਫਲਤਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ



ਪੂਰਨ: ਸਹਕਾਰੀ ਸਵਾਮਿਤ੍ਵ
Wholly owned by Cooperatives



ਅਸਰਦਾਰ ਜੋੜੀ

ਨੈਨੋ ਯੂਰੀਆ
ਪਲੱਸ

ਸਾਗਰਿਕਾ

ਨੈਨੋ
ਡੀਏਪੀ



ਪੂਰਨ: ਸਹਕਾਰੀ ਸਵਾਮਿਤ੍ਵ
Wholly owned by Cooperatives

ਇੰਡੀਅਨ ਫਾਰਮਰਜ਼ ਫਰਟੀਲਾਈਜ਼ਰ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਲਿਮਿਟੇਡ

ਇਫਕੋ ਸਦਨ, ਸੀ-1, ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਸੈਂਟਰ, ਸਾਕੇਤ ਪਲੇਸ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ਦਿੱਲੀ, ਭਾਰਤ - 110017

ਫੋਨ ਨੰ. - 91-11-265100, 91-11-42592626, ਵੈੱਬਸਾਈਟ: www.iffco.coop



ਇਫਕੋ ਨੈਨੋ ਖਾਦਾਂ ਬਾਰੇ
ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ
ਕਿਊਆਰ ਸਕੈਨ ਕਰੋ

Postal Registration No.: DL(S)-17/3559/2023-25

Published on 13-07-2024

Applied for RNI Registration/Exempted for Three Months vide ADG Posts Letter No.22-1/2023-P0, dt.14-05-2024